

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Redogörelse

för

Högre Allmänna Läroverket

i Vänersborg

Läsåret 1922—1923

INNEHÅLL:

1. Årsredogörelse.
2. Tillägg:
  - a) Uppgifter för frivilliga självstudier.
  - b) Ordning vid årsexamen den 9 juni 1923.
  - c) Inträdesfordringar och bortval av ämnen i ringarna III och IV.

Vänersborg 1923
Vänersborgs Boktryckeri (Fritz Berg)

Redogörelse

för

Högre Allmänna Läroverket

i Vänersborg

Läsåret 1922—1923

Vänersborg 1923

Vänersborgs Boktryckeri (Fritz Berg)

A. Undervisningen.

1. Höstterminen började med inträdes- och flyttningsprövningar torsdagen den 24 augusti och med allmänt upprop måndagen den 28 augusti kl. 5,30 e. m., varpå den egentliga undervisningen tog sin början den 29 augusti kl. 8 f. m. och slutade den 18 december kl. 10,35 f. m. Avslutningen ägde rum den 20 december.

Vårterminen började onsdagen den 10 januari och kommer att sluta den 9 juni. Upprop ägde rum den 11 januari kl. 8,15 f. m.; varefter undervisningen omedelbart tog sin början; den är ämnad att fortgå till den 6 juni kl. 2,35 e. m.

Under höstterminen användes 4 och under vårterminen 3 dagar (10—12 januari) till inträdes- och flyttningsprövningar, varjämte vid vårterminens slut 2 dagar komma att anslås till prövningar för inträde i klasserna 1 och 2.

2. Gemensam ledighet från undervisningen har lämnats hela läroverket:

a) under höstterminen: hela dagarna den 23 och 24 oktober.

b) under vårterminen: 3 timmar vardera den 30 januari (inläggning av ny panna för värmeledning) och 26 februari (idrottslov), den 12—13 februari (fastlagslov) och den 30 april.

3. Till gemensam morgonbön, som förrättats omväxlande av lektorn och av adjunkten i kristendom i närvaro av rektor, hava lärjungarna samlats kl. 7,45 f. m.

Frivilliga ungdomsgudstjänster (för kl. 3—6, r. I—IV) samt barn gudstjänster (för kl. 1—2) hava anordnats under höstterminen 3 och under vårterminen 4 gånger resp.

Undervisningen i de obligatoriska läroämnena samt i välskrivning, teckning och gymnastik har varit förlagd till kl. 8—10,35 f. m. och 12—3,30 e. m., dock har en fäktlektion för r. I varit förlagd till måndag 5,30—6,15 e. m. Den frivilliga undervisningen i franska i femte klassen har meddelats tisdagar och onsdagar 2,45—3,30 samt fredagar 12—12,45 e. m.; i sjätte klassen har sådan undervisning icke förekommit. Frivilliga laborationer i fysik för II realringen hava ägt rum fredagar 5,30—7 e. m. och för III realringen tisdagar 5,30—7 e. m. varannan vecka. I fjärde klassen har ena veckotimmen 1,50—2,35 e. m. utbytts mot laborationer med halva avdelningen 1,50—3,30 e. m. varannan vecka. I kemi ha frivilliga laborationer anordnats tisdagar 5,30—7 e. m. varannan vecka med R. III, med kl. 5 b måndagar samt med kl. 5 a torsdagar 2,45—3,30 e. m. varje vecka. Den frivilliga undervisningen i instrumentalmusik har meddelats tisdagar och fredagar 5—8 e. m.; den frivilliga undervisningen i teckning måndagar, onsdagar och lördagar 2,45—3,30 e. m.

4. Den 27 oktober besöktes läroverket av H. H. Eforus.

Den 27 februari inspekterades sångundervisningen av musikinspektören, professorn B. Beckman.

Tillägg till förra årsredogörelsen. Den 18—20 maj 1922 inspekterades läroverket av undervisningsrådet m. m. H. Wallin.

5.

6. Läro- och läseböcker.

* utmärker sådana böcker, som antingen tillhandahållas av läroverket eller utan att vara direkt påbjudna av lärjungarna i allmänhet användas.

Kristendom.

	Klass o. ring		Klass o. ring
Svenska bibeln	1—IV	<i>Lundin</i> , Bilder ur kyrkans historia	6
Svenska psalmboken m. Nya Psalmer	1—5	<i>Gummerus—Rosenqvist—Johansson</i>	
<i>Bergqvist och Herner</i> , Bibliska berättelser, G. Testamentet	1—3	Lärobok i Kyrkohistoria	I—IV
<i>H. Anderson</i> , Den kristna tros- o. sedeläran	1—3	<i>Ahlberg</i> , Religionshistorisk översikt	II—IV
Katekesen, Östrands ed.	4—5	<i>Ahlberg</i> , Den kristna världs- och livsåskådningen	II—IV
* <i>E. Lönroth</i> , Bibliska gestalter ...	1—3	* <i>Levin</i> , Ur kyrkohistoriens källor	I—IV
<i>Herner</i> , Israels historia.....	4	<i>Stave</i> , Jesu liv och verksamhet ...	5

Modersmälet.

<i>Kabner och Victorin</i> , Rättskrivningslära	1—5	<i>Heidenstam</i> , Karolinerna I.....	I
<i>Rebbe</i> , Svensk Språklära	2—5	* <i>Steffen</i> , Isländsk och fornsvensk litteratur	I
<i>Rebbe och Fischer</i> , Exempelsamling	2—5	* <i>Schück-Lundahl</i> , Läsebok för folkskolans högre klasser, 2:a delen	II—IV
<i>Steffen</i> , Svensk Litteraturhistoria...	I—IV	* <i>Steffen</i> , Översikt av svenska litteraturen.....	II—IV
<i>Runeberg</i> , Fänrik Ståls sägner.....	2—3	<i>Shakspeare</i> , Julius Cæsar i Hagbergs övers.	III
<i>Tegnér</i> , Fritiofs saga.....	5	* <i>Meyer</i> , Svenska Parnassen.....	III
<i>Snoilsky</i> , Svenska bilder	5	<i>Mjöberg</i> , Svensk läsebok	4—5
<i>Lindvall</i> , Läsebok.	1—3, 6		
<i>Rydberg</i> , Vapensmeden	II		
<i>Runeberg</i> , Älgskyttarna	3—4		
<i>Lagerlöf</i> , Drottningar i Kungahälla	I		

Latin.

<i>Ahlberg</i> , Latinsk grammatik	I—III	Horatius och Catullus i urval av Risberg	III—IV
<i>Tessing</i> , Skolgrammatik	IV	* <i>Lindroth</i> , Romerska antikviteter	III—IV
<i>Pontén</i> , Latinsk läsebok	I—II	* <i>Cavallin</i> , Latinskt lexikon	I—IV
* <i>Müller</i> , De viris illustribus.....	II—III	„ Latinskt skollexikon ..	I—IV
Ovidius, ed. Risberg	II—III	* <i>Salenius</i> , Latinsk-Svensk ordbok	I—IV
Livius XXIII, ed. Risberg	III—IV		

Grekiska.

<i>Löfstedt-Sillén</i> , Grammatik.....	III—IV	<i>Mellén och Lundquist</i> , Grekisk elementarbok	III
<i>Mellén och Lundquist</i> , Grekisk läsebok	III—IV	Hom. Odyssé.....	IV

Tyska.

Klass o. ring	Klass o. ring
<i>Calwagen-Nordgren</i> , Elementar- och läsebok ..... 1—3	<i>Rodhe</i> , Eine Nacht im Jägerhause und andre Geschichten ..... II, IV
<i>Hjorth</i> , Grammatik ..... 1—6, I—IV	<i>Schiller</i> , Wilhelm Tell III
<i>Bokelund-Rodhe</i> , Tyska översättningsövningar ..... 3—5	„ Die Jungfrau von Orleans IV
<i>Rodhe</i> , Tysk läsebok för realskolan ..... 3—5	Moderne erzählende Prosa I IV
<i>Hjorth och Heuman</i> , Tyska skrivövningar och brev ..... 6, I—IV	* <i>Rodhe</i> , Krambambuli und andre Geschichten II
<i>Pederzani-Weber</i> , Auf rauhen Pfaden ..... 6, I	* <i>Hjorth</i> , Vermischte Lektüre o. <i>Liliencron</i> : Zehn ausgew. Novellen ... III—IV
<i>Riehl</i> , Burg Neideck II	<i>Goodwin</i> , Skriftliga uppgifter för mogenhetsexamen ..... III—IV
<i>Kröger</i> , Die alte Truhe und andere Erzählungen ..... 6, I	<i>Hoppe</i> , Tysk-svensk ordbok, skoluppl.
<i>Storm</i> , Pole Poppenspäler III	<i>Hoppe</i> , Svensk-tysk ordbok, skoluppl.
	* <i>Auerbach</i> , Svensk-tysk ordbok.

Engelska.

<i>Hammarberg och Zetterström</i> , Grammatik ..... 4—6, I—II, R. III—R. IV	<i>Zetterström</i> , Översättningsövningar ..... 5, 6, R. I
<i>Elfstrand</i> , Elementarbok ..... 4—5	<i>Stevenson</i> , Treasure Island ..... L III
<i>Jespersen-Rodhe</i> , Engelsk läsebok för realskolan ..... 5—6, I—III	<i>Jerome</i> , Three Men in a Boat ..... III, IV
<i>Calwagen-Lindqvist</i> , Översättningsövningar ..... R. II	<i>Lindgren</i> , Engelsk-svensk ordb. Skoluppl.
	<i>Wenström-Harlock</i> , Svensk-engelsk ordbok. Skoluppl.

Franska.

<i>Böttker & Höst</i> , Lärobok i Franska, ed. Malmberg ..... 5—6	<i>L. Lindberg</i> , Fransk läsebok III
<i>Jespersen—Stigaard—Rodhe</i> , Fransk läsebok ..... II—III	<i>Wistén</i> , Fransk litteratur II IV
<i>Edström</i> , Kortfattad fransk språklära ..... III—IV	* <i>Schulthess</i> , Fransk-svensk ordbok III—IV
	* <i>Klint</i> , Fransk-svensk ordbok ..... III—IV
	<i>Hammar</i> , Vocabulaire Français-Suédois III

Historia.

<i>Odhner-Westman</i> , Lärobok i fäderneslandets historia för realskolan ..... 1—6	<i>Boëthius</i> , Kulturhistorisk översikt av forntidens och medeltidens allmänna historia I
<i>Odhner-Hildebrand</i> , Fäderneslandets historia för gymnasiet ..... II—IV	<i>Hildebrand</i> , Stats- och samhällskunskap för gymnasiet IV
<i>Pallin-Boëthius</i> , Allmän historia för realskolan ..... 3—6	* <i>Rydfors</i> , Historisk läsebok ..... 1—2
<i>Pallin-Boëthius</i> , Nyare tidens hist. .... II—IV	* <i>Estlander</i> , Allm. hist. i berättelser ..... 3—5
<i>Montelius och Hildebrand</i> , Kulturhistorisk översikt av forntidens och medeltidens svenska historia I	<i>Hildebrand</i> , Stats- och samhällslära för realskolan 6

Geografi.

	Klass o. ring		Klass o. ring
<i>Carlson</i> , Skolgeografi, förra kursen	1—5	* <i>Fagerlund och Falk</i> , Geografisk läsebok	3—5
<i>Carlson och Fagerlund</i> , Skolgeografi, andra kursen	6, I—II		

Filosofisk propedeutik.

<i>Larsson</i> , Psykologi	III—IV	<i>Borelius-Strömberg</i> , Logik	III—IV
----------------------------	--------	-----------------------------------	--------

Matematik.

<i>Berg</i> , Räknelära för de allm. läroverken och flickskolor, omarbetad av Hagström	1—5	<i>Hedström och Rendahl</i> , Trigonometri för latinlinjen	L. III—L. IV
<i>Hedström och Rendahl</i> , Algebra	I—IV	<i>Josephson</i> , Rymdgeometri	R. III—IV
<i>Asperén</i> , Geometri	4—IV	<i>Collin</i> , Analytisk geometri	R. III—R. IV
<i>Hagström</i> , Proportionslärans tillämpning på plangeometrien	I—IV	<i>Hedström och Rendahl</i> , Logaritmtabeller	II—IV
<i>Tham</i> , Planimetri	R. I, II—IV	*Logaritmtabeller av <i>Lindman</i>	IV
<i>Hedström och Rendahl</i> , Trigonometri	R. II—R. IV	* <i>Rydberg</i> , Mat. uppgifter i student-skrivningarna	III—IV

Biologi.

<i>Bohlin</i> , Hälsolära	1, 6	<i>Bohlin</i> , Lärobok i biologi för realskolan, II. Botanik	1—6
<i>Bohlin</i> , Zoologi	2—5	<i>Forsell-Skårman</i> , Lärobok i botanik	I, III—IV
<i>Almqvist-Andersson</i> , Lärobok i zoologi	II—IV	<i>Krok och Almqvist</i> , Svensk flora I	3—5

Fysik.

<i>Hellsten</i> , Experimentell fysik och astronomi	4—5	<i>Rendahl och Söderborg</i> , Astronomi	I
<i>Moll</i> , Lärobok i fysik	R. I—R. IV	* <i>Rydberg</i> , Uppg. av mek. och fysikaliskt innehåll, givna i de skriftliga avg.-examina	R. III—R. IV
<i>Moll</i> , Lärobok i fysik, förkortad upplaga	L. I—L. IV	* <i>Almén</i> , Fysikaliska problem	R. III

Kemi och geologi.

<i>Johansson och Magnusson</i> , Kemi och geologi för realskolan. Häfte I—III	5—6	<i>Abenius</i> , Oorganisk kemi	R. I—R. IV
---	-----	---------------------------------	------------

7. Följande nya läroböcker äro avsedda att införas nästkommande läsår:
i kristendom: *Söderblom*, Levnaden, tron och bönen i kl. 1 och sedan successivt i kl. 2 och 3 i st. f. *H. Andersson*, Den kristna tros- och sedeläran;
i modersmålet: *Ljunggren*, Stilarter och språkriktighetsregler i ring I—III.

8. Lärokurser.

Första klassen.

- KRISTENDOM, 3 t. Biblisk historia: gamla testamentet. Den kristna tros- och sedeläran sid. 1—58. Bibelläsning i anslutning till bibliska historien och den kristna tros- och sedeläran samt dessutom 1:sta Mosebok. Läsning ur Elisabet Lönroth, Bibliska gestalter. Kort översikt av kyrkoåret jämte kort framställning av svenska kyrkans högmässogudstjänst. Valda psalmer. — *Väring*.
- MODERSMÅLET, 5 t. Läsning av Lindwalls läsebok för första klassen jämte reproduktionsövningar; sagoberättande; övningar att urskilja de viktigaste ordklasserna och satsdelarna; rättskrivningsövningar. — *Nilsson*.
- TYSKA, 6 t. Första avdelningen i elementarboken jämte motsvarande delar av formläran; tillämpningsövningar i anslutning till läroboken. — *Nilsson*.
- HISTORIA, 2 t. Berättelser ur Nordens guda- och hjältesaga samt äldre historia med stöd av den antagna läseboken; fäderneslandets historia under forntiden och medeltiden intill år 1389. — *Rydholm*.
- GEOGRAFI, 2 t. Världsdelar och världshav efter globen jämte korta upplysningar om jordens form och rörelse; övningar att förstå och använda kartan; Sveriges geografi utförligare, Norges geografi och översikt av den skandinaviska halvöns; Finlands geografi. — h. t. *Jungkvist*, v. t. *Bolin*.
- MATEMATIK, 4 t. Aritmetik: De fyra räknesätten med hela tal; någon övning i räkning med decimalbråk. Huvudräkning. — h. t. *Jungkvist*, v. t. *Bolin*.
- BIOLOGI, 2 t. Människokroppen; undersökning av vitsippa, gullviva och hägg; groningsförsök med bönor. Exkursion: 1 t. — *Sjögren*.

Andra klassen.

- KRISTENDOM, 3 t. Biblisk historia: nya testamentet, berättelserna 1—57. Den kristna tros- och sedeläran: sid. 61—120. Läsning ur E. Lönroth, Bibliska gestalter. Bibelläsning: Evangelierna. En översikt av kyrkoåret samt en kort framställning av svenska kyrkans gudstjänstordning. Valda psalmer. — *Väring*.
- MODERSMÅLET, 5 t. Läsning av Lindwalls läsebok II. Reproduktionsövningar, muntliga och skriftliga; sagoberättande samt framsägning av inlärd stycken; form- och satslära i förening med satsanalys; rättstavnings- och interpunktionsövningar. — *Rydstam*.
- TYSKA, 6 t. Andra avdelningen av elementar- och läseboken jämte motsvarande delar av formläran; talövningar i anslutning till den lästa texten; muntliga och skriftliga tillämpningsövningar. — *Rydstam*.
- HISTORIA, 3 t. Fäderneslandets historia 1319—1611 jämte huvuddragen av Norges och Danmarks historia under samma tid. Berättelser ur Greklands och Roms saga och historia. — *Rydholm*.
- GEOGRAFI, 2 t. Mellaneuropa till Frankrike. — h. t. *Jungkvist*, v. t. *Bolin*.

- MATEMATIK, 5 t. Aritmetik: läran om decimalbråk avslutad och repeterad. Av allmänna bråk addition, subtraktion och multiplikation. Metersystemet. Huvudräkning. — h. t. *Jungkvist*, v. t. *Bolin*.
- BIOLOGI, 2 t. Zoologi: däggdjuren. Botanik, Undersökning av lejongap, ärt, åkertistel på hösten, vide, nyckelblomster, råg och gran på våren, exkursioner 2 timmar. — *Sjögren*.

Tredje klassen.

- KRISTENDOM, 3 t. Biblisk historia: nya testamentet: repetition av de viktigare berättelserna 1—55 samt berättelserna 56—68. Bibelläsning: Apostlagärningarna noggrant genomgångna. Tros- och sedelära: läroboken sid. 123—155 samt repetition av viktigare stycken ur 2:a klassens kurs. Kort översikt av kyrkoåret samt svenska kyrkans högmässogudstjänst. Valda psalmer. — *Väring*.
- MODERSMÅLET, 6 t. Läsning av Lindwalls läsebok III och Fänrik Ståls sägner; reproduktionsövningar; smärre uppsatser, utarbetade på lärorummet; framsägning av inlärdas dikter; form-, sats- och interpunktionslära i förening med satsanalys; rättstavnings- och interpunktionsövningar. — *Lindholm* i a, *Väring* i b.
- TYSKA, 6 t. Tredje avdelningen av Calwagens elementar- och läsebok t. o. m. st. 18; Rodhes läsebok ung. 25 st.; det viktigaste av formläran genomgången; behövliga delar av syntaxen i anslutning till den lästa texten; talövningar samt muntliga och skriftliga tillämpningsövningar. — *Lindholm* i a, *Rydstam* i b.
- HISTORIA, 3 t. Fäderneslandets historia: 1611—1718; allmän historia; forntiden efter läroboken. — h. t. *Armini*, v. t. *Dahllöf* i a, *Nilsson* i b.
- GEOGRAFI, 2 t. Sydeuropa samt brittiska öarna efter läroboken; översikt av Europa. — h. t. *Jungkvist*, v. t. *Bolin*.
- MATEMATIK, 5 t. Aritmetik: läran om bråk avslutad och repeterad. Reguladetri och lättare procent- och ränteproblem. Huvudräkning. Geometri: förberedande mätningar och konstruktioner; de enklaste geometriska figurerna. — h. t. *Jungkvist*, v. t. *Bolin*.
- BIOLOGI, 2 t. Zoologi: fåglar, kräldjur, groddjur och fiskar. Botanik: de högre växternas yttre organ, undersökning av levande växter jämte växtbestämning efter flora, exkursioner under höstterminen 2 timmar. — *Sjögren*.
- Sommararbete: insamling av minst 50 växtarter.

Fjärde klassen.

- KRISTENDOM, 2 t. Israels historia, meddelad i sammanhang med en översikt av gamla testamentets skrifter och under läsning av valda delar av desamma. Översiktlig framställning av den kristna tros- och sedelärens grundtankar i anslutning till första huvudstycket samt första trosartikeln i Luthers lilla katekes. Korta underrättelser ur den allmänna religionshistorien i sammanhang med Israels historia. — *Väring*.

- MODERSMÅLET, 4 t. Läsning och förklaring av stycken i läseboken samt av Runebergs Julkvällen och Älgskyttarna. Framsägning av inlärd poietiska stycken. Form- och satsläran i förening med satsanalys. Övningar i rättstavning och interpunktion. 11 uppsatser, därav 6 på lärorummet. — *Väring*.
- TYSKA, 4 t. Rodhe, Tysk läsebok till omkr. sid. 55. Rep. av formläran, det viktigaste av syntaxen. 11 skriftliga översättningar till tyska, varav 8 i skolan. Talövningar och andra tillämpningsövningar. — *Rydstam*.
- ENGELSKA, 5 t. De 45 första styckena i elementarboken. Det viktigaste av formläran. Talövningar och andra tillämpningsövningar. — *Nilsson*.
- HISTORIA, 3 t. Fäderneslandets historia 1718—1809 jämte en kortfattad översikt av Danmark—Norges historia för samma tid; motsvarande delar i läseboken. Allmänna historien: medeltiden och nyare tidens första tidevarv samt berättelser från samma tid i Estlanders läsebok. — *Carlsson*.
- GEOGRAFI, 2 t. Asiens och Afrikas geografi. — *Carlsson*.
- MATEMATIK, 5 t. Aritmetik och algebra: sifferbråk, sifferekvationer av första graden med en obekant jämte problem, lösta dels med tillhjälp av aritmetiska metoden, dels med ekvationsmetoden. Geometri: läran om räta linjer, vinklar, trianglar och parallelogrammer; läran om cirkeln påbörjad; övningssatser. — *Sjögren*.
- BIOLOGI, 1 t. Zoologi: de ryggradslösa djuren. Botanik: växtbestämning, insamling av 50 växter. Exkursioner 3 timmar. — *Eliasson*.
- FYSIK, 2 t. De viktigaste egenskaperna hos kroppar i olika aggregationsformer, de enklaste maskinerna och det allmännaste av värmeläran. 1 undervisningstimme har varit utbytt mot 2 laborationstimmar varannan vecka med halva klassen och ha härvid följande försök utförts:
1. Bedömning av förhållandet mellan a) en cirkels omkrets och diameter, b) en cylinders omkrets och diameter.
  2. Bestämning av förhållandet mellan en cirkels yta och radiens kvadrat.
  3. Bestämningen av en cylinders volym a) ur produkten av basyta och höjd, b) genom vägning av det undanträngda vattnet.
  4. Tyngdpunktsförsök med pappfigurer.
  5. Bestämning av specifik vikt I. a) träklots, b) tungt föremål av oregelbunden form.
  6. Best. av spec. vikt II. a) pyknometern, b) Archimedes' våg.
  7. Luftens vikt.
  8. a) Tvåarmade, b) enarmade hävstänger.
  9. Kvicksilvertermometerns fixpunkter.
  10. Köldblandningar.
  11. Saltlösningens kokpunkt.
  12. Smältpunkt och stelningpunkt för paraffin.
  13. Koppars längdutvidgningskoefficient.
  14. Järns och koppars värmeledningsförmåga.
  15. Värmemängder. — *Fahlström*.

Femte klassen.

- KRISTENDOM, 2 t. Framställning av Jesu liv och verksamhet, meddelad i sammanhang med en översikt av nya testamentets skrifter och under läsning av valda delar av desamma. Översiktlig framställning av den kristna tros- och sedelärens grundtankar i anslutning till andra och tredje trosartikeln samt de 3 sista huvudstyckena. — *Steen* i a, *Väring* i b.
- MODERSMÅLET, 3 t. Läsning av Tegnér's Fritiofs saga samt stycken ur läseboken och Svenska Bilder; referat samt framsägning av stycken i bunden form. Översikt av form- och satsläran. Rättstavnings- och interpunktionsprov. Dispositionsövningar. 12 uppsatser, därav 6 på läroverket. — *Rydholm*.

- TYSKA, 4 t. Rodhe, Tysk läsebok från sid. 56 till omkr. sid. 120, en del stycken memorerade. Formläran repeterad, det viktigaste av syntaxen. 11 skriftliga reproduktioner eller översättningar till tyska, varav 7 på läroverket. Talövningar och andra tillämpningsövningar. — *Jansson i a, Lindholm i b.*
- ENGELSKA, 5 t. Elementarboken slutläst; styckena 1—44 i Jespersen—Rodhes läsebok. Formläran avslutad och repeterad. Av syntaxen infinitiv, shall och will, mod. hjälpverb. Talövningar och andra tillämpningsövningar. — *Jansson i a, Lindholm i b.*
- FRANSKA (valfritt), 3 t. Omkring 50 sidor i Bödtker-Hösts lärobok med grammatik, uttalsövningar och tillämpningsövningar. — *Jansson.*
- HISTORIA, 3 t. Sveriges historia i sammanhang med Danmarks och Norges från 1809 till närvarande tid. Kort repetition av forntidens och medeltidens historia. Allmän historia från 1648 till närvarande tid. — *Rydholm i a, Carlsson i b.*
- GEOGRAFI, 2 t. Australiens och Amerikas geografi samt kort rep. av Europas geografi med särskild hänsyn till förhållandena efter världskriget. — *Carlsson.*
- MATEMATIK, 4 t. Aritmetik och algebra: Ekvationer av första graden med en obekant jämte problem, särskilt ränteuppgifter, bolags-, arbets-, tal-, rörelse- och blandningsproblem. Multiplikation och upplösning i faktorer av enkla polynom, i sammanhang härmed begreppet dignitet samt räkning med algebraiska bråk av enkelt slag. Geometri: cirkeln avslutad; satser om likytiga figurer och regelbundna mångsidningar; sammanfattande repetition av den föregående kursen; övningsuppgifter. — *Sjögren.*
- BIOLOGI, 2 t. Zoologi: repetition av djurriket. Botanik: fanerogamernas och kryptogamernas systematik, exkursioner 9 timmar. Herbarieförhör på minst 100 växtarter. Sommararbete: insamling av ytterligare 50 växtarter. — *Sjögren i a, Eliasson i b.*
- FYSIK, 1 t. Läran om magnetismen och elektriciteten. — *Munthe.*
- KEMI, 2 t. De viktigaste företeelserna inom den oorganiska kemien; det allmännaste av geologien. En timma i veckan dessutom frivilliga laborationsövningar. Försök enl. läroboken. — *Eliasson.*

Vid laborationsövningarna ha framställt:

- 1) Järnvitriol av järn och svavelsyra; 2) kopparsulfat av kopparoxid och svavelsyra; 3) kalciumklorid av krita och saltsyra; 4) kopparkarbonat av kopparsulfat och soda; 5) kopparhydrat av kopparsulfat och natriumhydrat; 6) kopparoxid av kopparhydrat; 7) koksalt av natriumhydrat och saltsyra; 8) natriumnitrat av soda och salpetersyra; 9) natriumsulfat av hydrat och svavelsyra; 10) fällts ut koppar med järn ur kopparsulfat; 11) fällts ut bly med zink ur blyacetat; 12) gjorts bläck av garvsyra och ferroklorid.

Sjätte klassen.

- KRISTENDOM, 2 t. Bibelläsning: Apostlagärningarna. Kyrkohistoria: läsboken genomgången med huvudvikten lagd på den äldsta kyrkans historia, reformationstiden och nyare tiden. Några av de viktigare religioner, med vilka kristendomen trätt i beröring. — *Steen.*
- MODERSMÅLET, 3 t., därvid 1 t. tillsammans med ring R. I. Läsning av svenska litteraturprov, huvudsakligen från senaste århundradet; referat och deklamations-

- övningar. Övningar i muntlig framställning; övningar i att uppsätta enklare skrivelser av praktisk art. 10 uppsatser, därav 6 på läroverket. — *Carlsson*.
- TYSKA, 3 t., därav 2 t. tillsammans och lika med R I; 1 t. särskilt: återstoden av grammatiken repeterad. Övningar i översättning från svenska. Läsning av tysk handstil. 6 skolstilar och 4 hemstilar. — *Lindholm*.
- ENGELSKA, 4 t., därav 3 t. tillsammans med ring I. sid. 22—68, 75—84 i Jespersen-Rodhes läsebok. Formläran repeterad; översikt av syntaxen jämte skriftliga tillämpningsövningar. Talövningar. 13 stilar eller reproduktioner, varav 6 på läroverket. — *Jansson*.
- HISTORIA, 4 t. Statskunskap: Grunddragen av den svenska statens författning och förvaltning samt av de sociala och ekonomiska förhållandena i Sverige. Fäderneslandets historia: repetition av nyare tiden, särskilt tiden efter 1815. — *Carlsson*.
- GEOGRAFI, 2 t. Sammanfattande översikt av den allmänna geografin; i anslutning därtill de viktigare kulturländernas, företrädesvis Sveriges, geografi översiktligt behandlad, med särskilt framhållande av befolknings- och samhällsförhållanden, näringsliv, samfärdsmedel och kolonialväsen. — *Carlson*.
- MATEMATIK, 5 t. Aritmetik och algebra: uppgifter ur det praktiska livet; ekvations-system av första graden jämte problem; planimetriska och stereometriska uppgifter; kvadratrötter och enkla exempel på sammansatt ränta med användning av tabeller. Geometri: repetition; likformig avbildning. Enkel bokföring. — *Viberg*.
- BIOLOGI, 2 t. Zoologi: människokroppens organ, vävnader och fysiologi, hälsolära. Botanik: växternas levnadsförhållanden, livsföreteelser och inre byggnad. — *Eliasson*.
- FYSIK, 2 t. Optik och akustik; energibegreppet, fallrörelsen, kraftparallelogrammen, pendelrörelsen, friktionen, lutande planet, centralrörelsen; bostäders uppvärmning och ventilation; meteorologi; astronomi. — *Viberg*.
- KEMI, 1 t. De viktigaste av den organiska kemiens ämnesgrupper; metallurgi. — *Sjögren*.

Första ringen.

Realgymnasiet.

- KRISTENDOM, 2 t. Bibelläsning: valda delar av Apostlagärningarna samt Paulus' brev till Filipperna. Kyrkohistoria; gamla tiden och medeltiden. — *Steen*.
- MODERSMÅLET, 3 t. Litteraturhistoria: Steffen, till Reformationen; litteraturläsning: Heidenstam: Karolinerna I samt stycken av Blanche, Rydberg, Snoilsky, Levertin, Strindberg, Heidenstam, Fröding m. fl.; isländska sagor och eddasånger samt valda stycken ur medeltidens svenska litteratur i anslutning till litteraturhistorien. Deklamation, föredrag och dispositionsövningar. 11 uppsatser, därav 6 på läroverket. — *Carlsson*.
- TYSKA, 2 t. Rodhe, Auf rauhen Pfaden slutläst, 59 sidor. Timm Kröger: Die alte Truhe 45 sidor, delvis kursivt. Formlära repeterad i samband med texten. Syntax: artikeln, substantiv och pronomen. Talövningar. Övningar i översätt-

- ning till tyska. 11 skriftliga översättningar eller reproduktioner, därav 6 utarbetade på läroverket. — *Lindholm*.
- ENGELSKA, 3 t. Jespersen-Rodhe, sid. 22—68. Talövningar i anslutning till det lästa. Hammarberg-Zetterström: artiklarna, substantiv och adjektiv. Genomgång av under läsåret skrivna 5 skolstilar och 6 hemstilar, delvis reproduktioner. — *Jansson*.
- HISTORIA, 3 t. Kulturhistorisk översikt av forntidens och medeltidens allmänna och svenska historia. — *Welin*.
- GEOGRAFI, 2 t. Sammanfattande översikt av den allmänna geografien, Storbritanniens och Irlands, Tyska rikets, Frankrikes samt Rysslands geografi med särskilt framhållande av befolknings- och samhällsförhållanden, näringsliv, samfärdsmedel och kolonialväsen. — *Carlsson*.
- MATEMATIK, 7 t. Algebra; de fyra räknesätten i hela tal och bråk, digniteter och kvadratrötter; ekvationer av första graden med en och flera obekanta; ekvationer av andra graden med en obekant; rotekvationer; problem; användning av rätvinkliga koordinater för studium av enkla funktioner. Geometri: repetition av den föregående kursen; proportionslära; transversaler och trianglars likformighet; övningssatser. 11 uppsatser, varav 6 på läroverket. — *Munthe*.
- BIOLOGI, 1 t. Allmän botanik till kapitlet om blomman, insamling av 50 växter. — *Eliasson*.
- FYSIK, 3 t. Vätskors, gasers och fasta kroppars mekanik; kurs i elementär astronomi. Räkneuppgifter. — *Munthe*.
- KEMI, 2 t. Inledande kurs; haloiderna; syre, svavel och kväve. — *Viberg*.

Latingymnasiet.

- KRISTENDOM, 2 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Steen*.
- MODERSMÅLET, 3 t. Lika med realgymnasiet. — *Welin*.
- LATIN, 6 t. Ponténs läsebok st. 1—26. Nepos 10 sid. Formläran och kasusläran. — h. t. *Armini*, v. t. *Dahllöf*.
- TYSKA, 2 t. Lika med realgymnasiet. Av de 11 skriftliga arbetena ha dock 8 utförts på läroverket. — *Lindholm*.
- ENGELSKA, 2 t. Av Jespersen-Rodhe, Engelsk läsebok, sid. 22—71. Grammatik och talövningar i anslutning till den lästa texten. — *Jansson*.
- HISTORIA, 3 t. Lika med realgymnasiet. — *Welin*.
- GEOGRAFI, 2 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Carlsson*.
- MATEMATIK, 5 t. Algebra: hela tal och bråk; kvadratrotutdragnings och räkning med kvadratrötter; ekvationer och ekvationssystem av första graden jämte problem. Användning av rätvinkliga koordinater för studium av 1sta-gradsfunktioner och funktionen $y = x^2$. Proportionslära. Transversaler och trianglars likformighet; repetition av den föregående geometrikursen. 11 uppsatser, av vilka 8 utarbetats på läroverket. — *Lundberg*.
- BIOLOGI, 1 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Eliasson*.
- FYSIK, 2 t. Vätskors, gasers och fasta kroppars mekanik; kurs i elementär astronomi enligt läroboken. Enklare räkneuppgifter. — *Lundberg*.

Andra ringen.

Realgymnasiet.

- KRISTENDOM, 2 t. Bibelläsning: Paulus' brev till Galaterna. Kyrkohistoria: Nya tiden till § 57. Religionslära: Skapelsen — frälsningen. Allmän religionshistoria. — *Steen*.
- MODERSMÅLET, 2 t. Läsning av alla valda stycken ur svenska litteraturen från nyare tidens början t. o. m. Bellman; motsvarande partier i litteraturhistorien; Vapensmeden av Rydberg samt stycken ur nyare svensk litteratur; övningar i muntlig framställning; 11 uppsatser, därav 6 på läroverket. — *Nilsson*.
- TYSKA, 2 t. Rodhe, Eine Nacht im Jägerhause avslutad. Kursivläsning. Grammatik: av syntaxen verbet och prepositionerna samt repetitioner av kasusläran. Övningar i översättning till tyska. Talövningar. 11 skriftliga arbeten, varav 6 på läroverket. — *Rydstam*.
- ENGELSKA, 3 t. Jespersen-Rodhe, sid. 79—124, 160—170. Läsning extempore. Talövningar. Hammarberg-Zetterström: av syntaxen, verbläran. Grammatiska tillämpningsövningar. Reproduktionsövningar. Genomgång av under läsåret skrivna 6 hemstilar och 5 skolstilar; vid hemskrivning ofta reproduktion eller referat av läst text. — *Svartengren*.
- FRANSKA, 4 t. Jespersen-Stigaard-Rodhe: Fransk läsebok för nybörjare: 1 avdelningen med tillhörande grammatik samt några sid. av 2 avd. Uttalsövningar, tal- och skrivövningar. — *Svartengren*.
- HISTORIA, 3 t. Allmän historia 1500—1715 och fäderneslandets historia 1520—1718, båda i utförligare framställning. — *Welin*.
- GEOGRAFI, 1 t. Förenta staterna, Kina, Japan, Ryssland, Italien, Österrike-Ungern och Sverige såsom i föregående klass. Rep. av England, Frankrike, Italien, Ryssland och Sverige. — *Welin*.
- MATEMATIK, 6 t. Algebra; ekvationer och ekvationssystem av högre grad; rötter; potenser; logaritmer; exponentialekvationer. Användning av rätvinkliga koordinater. Plangeometrien avslutad; sammanfattande kurs i planimetri. Enkla trigonometriska beräkningar rörande plana figurer. 11 skriftliga uppsatser, därav 6 utarbetade på läroverket. — *Viberg*.
- BIOLOGI, 2 t. Människokroppens organ, vävnader och fysiologi; hälsolära. — *Sjögren*.
- FYSIK, 2 t. Värmelära jämte grunddragen av meteorologien; magnetismen och elektrostatisken. Frivilliga laborationsövningar en dubbeltimme varannan vecka. — *Viberg*.
- Vid laborationsövningarna hava utförts följande försök och bestämningar:
1. Vågens känslighet.
  2. Specifik vikt.
  3. Pyknometern.
  4. Termometerns fixpunkter.
  5. Koppars och mässings längdutvidgningskoefficienter.
  6. Luftens utvidgningskoefficient.
  7. Naftalins smältpunkt.
  8. Sp. värme hos koppar och bly.
  9. Isens smältvärme.
  10. Vattnets ångbildningsvärme.
  11. Mättad vattenångas tryck vid olika temperaturer.
  12. Värmets strålning.
  13. Luftens fuktighetsgrad.
  14. Daggpunkten.
- KEMI, 2 t. Återstående metalloider, alkalimetallerna samt 2- och 3-värdiga jordmetaller; organisk kemi. — *Eliasson*.

Latingymnasiet.

- KRISTENDOM, 2 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Steen*.
- MODERSMÅLET, 2 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Carlsson*.
- LATIN, 6 t. Ponténs läsebok, 25 sid. Ovidius' Metam.: Pyramus et Thisbe, Daedalus et Icarus, Philemon et Baucis, Orpheus et Eurydice, Orphei mors, Midas et Bacchus. Repetition av form- och kasuslära, valda delar av syntaxen för övrigt. 9 skriftliga översättningar, därav 5 på läroverket. — *Rydholm*.
- TYSKA, 2 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Jansson*.
- ENGELSKA, 2 t. Jespersen-Rodhe, sid. 89—151. Grammatik och talövning i anslutning till den lästa texten. — *Jansson*.
- FRANSKA, 5 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet 4 t., 1 t. särskilt: grammatiska övningar samt kursivläsning ur Böttker-Höst: Fransk läsebok. — *Nilsson*.
- HISTORIA, 3 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Welin*.
- GEOGRAFI, 1 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Welin*.
- MATEMATIK, 4 t. Läran om kvadratrötter avslutad; ekvationer av andra graden med en och flera obekanta, ävensom av högre grad jämte tillämpningar, särskilt på planimetriska uppgifter, plangeometrien avslutad; någon användning av rätvinkliga koordinater. 11 skriftliga uppsatser, av vilka 6 utarbetats på läroverket. — *Munthe*.
- BIOLOGI, 2 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Sjögren*.
- FYSIK, 1 t. Värmeläran jämte grunddragen av meteorologien. — *Munthe*.

Tredje ringen.

Realgymnasiet.

- KRISTENDOM, 2 t. Bibelläsning i samband med religionsläran. Kyrkohistoria: nya tiden avslutad. Religionsläran avslutad. — *Steen*.
- MODERSMÅLET, 3 t. Läsning av valda stycken ur svensk litteratur från 1763 till tiden omkring 1820 i sammanhang med motsvarande delar av litteraturhistorien; läsning av Julius Cæsar samt av dansk och norsk litteratur: Holberg: Jeppe paa Bjerget, Björnson: Synnöve Solbakken. Föredrag, diskussions- och deklamationsövningar. 9 uppsatser, därav 5 på läroverket. — *Rydstam*.
- TYSKA, 2 t. Storm, Pole Poppenspäler avslutad. Schiller, Wilhelm Tell (Velh. & Klasing), 56 sidor; kursivläsning. Valda delar av grammatiken repeterade; övningar i översättning till tyska. Talövningar. 9 stilar och uppsatser, därav 5 på läroverket. — *Jansson*.
- ENGELSKA, 2 t. Jespersen-Rodhe avsl.; 20 sid. Jerome, Three Men in a Boat. Hammarberg-Zetterström: grammatiken avslutad. Talövningar. Genomgång av under läsåret skrivna 4 skolstilar och 5 hemstilar, 3 uppsatser. — *Svartengren*.
- FRANSKA, 4 t. Fransk läsebok av Jespersen-Stigaard-Rodhe slutläst och delvis rep. Edströms språklära: formläran slutläst, viktigare delar av syntaxen genomgångna. Läsning extempore ur Böttker-Höst: Lärobok i franska samt vid preparation av ny läxa. Talövningar i anslutning till den lästa texten. — *Nilsson*.

HISTORIA, 3 t. Fäderneslandets historia 1718—1844 i utförligare framställning och med särskild vikt lagd på den inre utvecklingen jämte det viktigaste av de skandinaviska grannlänternas historia under samma tid ävensom allmänna historien 1715—1848, behandlad i likhet med fäderneslandets. — *Welin*.

FILOSOFISK PROPEDEVTIK, 1 t. Psykologien genomgången och delvis repeterad. *Steen*.

MATEMATIK, 6 t. Serier, sammansatt ränta. Trigonometrien avslutad. Studium av funktioner och deras derivator. Maximum- och minimumproblem. Beräkning av tangenter, normaler och asymptoter till kurvor i planet. Stereometrien fullständigt genomgången. Analytiskt geometrisk behandling av räta linjen och cirkeln. 11 skriftliga uppsatser, därav 6 på läroverket. — *Fahlström*.

BIOLOGI, 2 t. Jämförande framställning av djurrikets organografi och embryologi; de viktigaste paleontologiska typerna; det viktigaste av den allmänna botaniken. — *Eliasson*.

FYSIK, 4 t. Elektrodynamik; akustik; optik till spektralanalys. 9 skriftliga uppsatser, därav 5 utarbetade på läroverket. Frivilliga laborationsövningar en dubbeltimme varannan vecka. — *Fahlström*.

Vid laborationsövningarna hava utförts följande försök och bestämningar:

1. Bestämning av $\frac{M}{H}$
2. Bestämning av M. H.
3. Coulombs lag och Grimsehl's polvåg.
4. Kopparvoltmetern och tangentbussolen.
5. Wheatstones brygga.
6. Joules konstant.
7. Dubois-Reymonds kompensationsmetod.
8. Galvanometerens konstant.
9. En stämgaflöjels svängningstal.
10. Plana speglar.
11. Brytningslagen för ljuset.
12. Fokaldistansen hos en lins.
13. Galileis ränna.

KEMI, 2 t. Läroboken avslutad; syntetiska och analytiska laborationer; frivilliga laborationer en dubbeltimme varannan vecka. — *Eliasson*.

Vid de syntetiska laborationsövningarna ha framställts ferroföreningar såsom: sulfat, klorid, karbonat, oxalat, hydrat, fosfat, borat, turnbullsblått. Under övningarna i analys ha behandlats både enkla föreningar, såväl i vatten lösliga som olösliga, samt blandning av flera föreningar.

Latingymnasiet.

KRISTENDOM, 2 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Steen*.

MODERSMÅLET, 3 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Rydström*.

LATIN, 6 t. Cæsar enl. Pontén, Lat. förf. (II, 1) s. 3—31; Livius, 23 Boken: kap. 1, 14—24; Ovidius, Phaeton, Orphei mors, Midas et Bacchus. Catullus (alla dikter i Risbergs urval); Horatius, Satir I. 9. Grammatiken avslutad; antikviteter, metrik och mytologi i samband med textläsningen. Kursivläsning i Müller, De viris illustribus, och Justinus. 16 skriftliga översättningar från latin, varav 9 på läroverket. — h. t. *Armini*, v. t. *Dahlöf*.

GREKISKA, 7 t. Mellén-Lundqvists Elementarbok st. 1—24; läseboken s. 1—30. Extemporalieövningar; kursivläsning ur Novum, Apostlagärningarna. Formläran genomgången och repeterad. Syntaxen i samband med textläsningen. — h. t. *Armini*, v. t. *Dahlöf*.

TYSKA, 2 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Nilsson*.

- ENGELSKA, 2 t., därav 1 gemensamt. Jespersen-Rodhe, avslutad, Stevenson, Treasure Island till kapitel 14. Talövningar. Icke-grekerna extempore ur samma bok. Talövningar. — *Svartengren*.
- FRANSKA, 5 t. 4 t. lika och gemensamt med realgymnasiet; 1 t. läsning extempore ur Bödtker-Höst: Lärobok i franska. — *Nilsson*.
- HISTORIA, 3 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Welin*.
- FILOSOFISK PROPEDEVTIK, 1 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Steen*.
- MATEMATIK, 4 t. Algebra: Ekvationssystem av högre grad med tillämpningar; användning av rätvinkliga koordinater för studium av enkla funktioner; maxima och minima; rötter i allmänhet, potenser, logaritmer, exponentialekvationer. Planimetri: läroboken fullständigt genomgången. Trigonometri: läroboken fullständigt genomgången. 11 skriftliga uppsatser, därav 6 på läroverket. — *Viberg*.
- BIOLOGI, 2 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Eliasson*.
- FYSIK, 2 t. Läran om magnetism och elektricitet; akustik. — *Munthe*.

Fjärde ringen.

Realgymnasiet.

- KRISTENDOM, 2 t. Repetition av viktigare partier av föregående ringars kurser. — *Steen*.
- MODERSMÅLET, 3 t. Läsning av valda stycken av svenska litteraturen efter tiden omkring 1810 i sammanhang med genomgående av 1800-talets litteraturhistoria t. o. m. Strindberg. Dispositionsövningar. Kort översikt över språkets utveckling. 7 uppsatser, därav 4 på läroverket. — *Welin*.
- TYSKA, 2 t. Schiller: Die Jungfrau von Orleans slutläst; Moderne erzählende Prosa (Velh. & Klasing) omkr. 25 sid. Extemporerad läsning. Rep. av grammatiken. Översättning till tyska. 4 skol- och 3 hemstilar. Talövningar. — *Jansson*.
- ENGELSKA, 4 t. Three Men in a Boat c:a 100 sidor, delvis extempore; talövningar i anslutning till den lästa texten, någon extempore läsning ur Blackwood's Mag. för Mars 1922. Grammatiken repeterad. Genomgång av under läsåret skrivna 3 skolstilar och 4 hemstilar, däribland 3 uppsatser. — *Svartengren*.
- FRANSKA, 4 t. Edström Lectures I avslutad; Wistén, Fransk Litteratur avslutad; c:a 15 sidor av Les Misérables; någon extempore läsning ur Lecture pour tous. Grammatik i anslutning till det lästa. — *Svartengren*.
- HISTORIA, 3 t. Fäderneslandets historia och den allmänna historien till våra dagar såsom i föregående ring; grunddragen av de viktigare kulturländernas nuvarande författning i samband med historien ävensom Sveriges nuvarande författning och förvaltning i särskild framställning samt repetition av de tre högsta ringarnas kurs i svensk och allmän historia. — *Welin*.
- FILOSOFISK PROPEDEVTIK, 1 t. Logiken genomgången och repeterad. Repetition av viktigare partier ur psykologien. — *Steen*.
- MATEMATIK, 6 t. Fortsatt användning av begreppet derivata på enkla geometriska uppgifter. Analytisk geometri: ellipsen, hyperbeln och parabeln. Repetition

- av förut i ringarna genomgångna kurser. 9 skriftliga uppsatser, därav 5 utarbetade på läroverket. — *Lundberg*.
- BIOLOGI, 1 t. Kryptogamernas systematik; repetition av vissa delar av föregående års kurser. — *Eliasson*.
- FYSIK, 3 t. Optiken avslutad; geodynamik; sammanfattande repetition. 7 skriftliga uppsatser, därav 4 utarbetade på läroverket. — *Munthe*.
- KEMI, 2 t. Repetition av hela läroboken. Det allmännaste av teoretisk kemi. — *Eliasson*.

Latingymnasiet.

- KRISTENDOM, 2 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Steen*.
- MODERSMÅLET, 3 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Welin*.
- LATIN, 6 t. Livius, bok XXIII; Horatius (ed. Risberg): Cicero, Cato maior; repetitioner. Antikviteter och mytologi i samband med textläsningen. Grammatik. Kursiv läsning. 12 översättningar till svenska, därav 7 på läroverket. — *Rydholm*.
- GREKISKA, 7 t. Läseb. s. 30—65. Homeros Odysseia, sång IX samt repetition. Formläran repeterad; viktigare delar av syntaxen. Någon extemporerad läsning i Apostlagärningar o. Stories in Attic Greek. — *Steen*.
- TYSKA, 2 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Nilsson*.
- ENGELSKA, 2 t. Jerome, Three Men in a Boat till 11 kap. Läsning extempore i samma bok. Talövningar. — *Svartengren*.
- FRANSKA, 5 t. 4 t. lika och gemensamt med realgymnasiet. 1 t. läsning extempore ur Lecture par tous; muntliga och i någon mån skriftliga övningar. — *Svartengren*.
- HISTORIA, 3 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Welin*.
- FILOSOFISK PROPEDEVTIK, 1 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Steen*.
- MATEMATIK, 5 t. Aritmetiska och geometriska serier avslutade; sammansatt ränta; stereometri; grafisk konstruktion av kurvor. Hela matematikkursen repeterad. 9 skriftliga uppsatser, därav 5 på läroverket. — *Fahlström*.
- BIOLOGI, 1 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Eliasson*.
- FYSIK, 2 t. Optik; sammanfattande repetition. — *Fahlström*.

9. Undervisning i välskrivning

har meddelats efter Holmqvistska metoden och omfattat följande kurser:

- Klass 1, 2 t. Lilla och stora alfabetet; skrivning av medelstor stil.
 „ 2, 2 t. Skrivning av medelstor och mindre stil.
 „ 3, 1 t. Skrivning av mindre och större stil.

10. Undervisning i teckning.

Läroböcker och undervisningsmateriel.

“Lärobok i geometrisk konstruktion för de allm. läroverken“ av P. Henriques; övningsblad i akvarellmålning; klotsar av glas och trä; tillämpningsmodeller av trä för

linearritning och frihandsteckning; diverse gipser från Tekniska Skolans i Stockholm gipsgjuteri; diverse föremål av glas, porslin, terracotta och lera, järn och trä; husgerådssaker och verktyg; uppstoppade fåglar; pressade växter. "Stockholmsbilder från början av 1900-talet" av F. Boberg.

Övningskurser.

Realskolan.

- Klass 1, 1 t. Frihandsteckning: inledande övningar; konturteckning av enkla föremål efter förteckning på tavlan; teckning ur minnet; lättare övningar i färgläggning med vattenfärger och kriter. Hemritningar. Målning på i slöjden utförda arbeten.
- Klass 2, 1 t. Frihandsteckning: konturteckning efter enkla husgerådssaker, plana gipser samt växtblad; teckning ur minnet; övningar i färgläggning med vatten- och kritfärger; frivilliga hemritningar. Teckningar till en saga.
- Klass 3, 2 t. Frihandsteckning: konturteckning efter föremål ur verkliga livet, ur växt- och djurvärlden samt plana gipser; teckning ur minnet; färgläggning med vatten- och kritfärger och enkel skuggövning. Kartritning, frivilliga hemritningar.
- Klass 4, 2 t. Frihandsteckning: konturteckning såsom i föregående klass; teckning av enkla mönster efter verkligheten; övningar i skuggning och färgläggning. Handtryck. Linearritning: förberedande övningar i ritinstrumentens användning; plana geometriska konstruktioner i anslutning till den geometriska kursen.
- Klass 5, 2 t. Frihandsteckning: de allmännaste grunderna för perspektivbildens uppkomst; perspektivisk konturteckning och skuggning efter diverse modeller samt efter enkla fristående föremål; skisstreckning i det fria; färgläggning. Handtryck. — Linearritning: Skalor. De första grunderna i projektionsritning, tillämpade på enkla modeller i given skala.
- Klass 6, 2 t. (1 t. gemensamt med Ring I, 1 t. gemensamt med r. R III). Kursen lika med första ringens.

Gymnasiet.

- Ring I, 2 t. Frihandsteckning: perspektivisk teckning efter enkla föremål jämte lättare skuggning; färgbehandling med akvarellfärger och kriter. — Linearritning: grunderna av projektionsläran med tillämpningar; övningar i ytutbredning.
- Ring R II, 2 t. Frihandsteckning: perspektivisk teckning samt skuggning efter enskilda föremål eller mindre grupper av sådana; teckning och skuggning med svartkrita och kol efter gipser; färgbehandling med akvarellfärger och pastellkriter; pennteckning i tusch. Linearritning: övningar i ytutbredning samt uppritning av solida kroppars skärningar; tillämpningsövningar.
- Ring L II, 1 t. Frihandsteckning. (Lika och gemensamt med R II.)
- Ring R III, 2 t. Frihandsteckning, perspektivisk teckning jämte färgläggning efter enskilda föremål eller mindre grupper av sådana; akvarellmålning; pennteckning i tusch, kol och blyerts samt svartkrita. Ritningar till undervisningen i biologi.

— Linearritning: kortfattad översikt av skugglärans grunder i sammanhang med några enkla rit- och laveringsövningar; fria tillämpningsmodeller.

Ring L III B. Ingen lärjunge i denna ring har deltagit i teckning.

Ring R IV, 2 t. Frihandsteckning: övningar av samma art som i närmast föregående ring samt dessutom för mera försigkomna lärjungar uppgifter, som avse fortsatta studier. — Linearritning: kortfattad översikt av perspektivlärans grunder jämte ritning efter föremål ur verkligheten.

Ring L IV B, 1 t. Frihandsteckning. (Lika och gemensamt med R IV.) Handtryck till "ex libris".

Frivillig teckning

har ägt rum tre timmar i veckan. Antalet däri deltagande lärjungar utgjorde under höstterminen 36 och under vårterminen 43. Under den frivilliga teckningen hava lärjungarna sysselsatts som under de obligatoriska teckningstimmarna. Handtryck har övats i alla klasser, dels tryck på japanskt papper, dels på tyg.

11. Undervisning i sång och instrumentalmusik.

A) Musikens teori och sång.

Sångklass 1 (lärjungar i klass 1). Torsd. 12—12,45, lörd. 12—12,45. Elementarsång: allmän musikteori, tonbildnings-, tonträfnings- och taktövningar. Körsång: Normalsångbok av Assar m. fl., koraler.

Sångklass 2 (lärjungar i klass 2). Fred. 1,50—2,35 och lörd. 12,55—1,40. Elementarsång: lika med sångklass 1. Körsång: lika med sångklass 1.

Sångklass 3 (lärjungar i kl. 3, 4 och 5). Tisd. 9,30—10,35, fred. 2,45—3,30 och lörd. 1,50—2,35. Elementarsång: se sångklass 1. Körsång: Unisona sånger ur A. Tegnér's "Sjung svenska folk" samt fyrstämmiga sånger ur "Sv. skolkvartetten", samlingar 1 och 2. Denna sångklass har övats på två avdelningar, dels var för sig, dels gemensamt, varvid timantalet dock ej överstigit 2 i veckan för resp. avdelningar.

Sångklass 4 (lärjungar i kl. 6, ring I, II, III, IV). Torsd. 2,45—3,30 samt tisd. 9,50—10,35 körövning tillsammans med sångklass 3.

Sångklasserna 1 och 2 utgöra den lägre köravdelningen, sångklasserna 3 och 4 den högre.

B) Instrumentalmusik

har övats tisd. och fred. 5—8 e. m. Undervisning har meddelats i orgel-, violin- och pianospelning. Bland arbeten, som använts, må nämnas: Lunds orgelharmoniumskola, Lagergrens orgelskola, Hennings violinskola, Etuder av Kayser, Hirsch's violinbibliotek, Klassische Stücke für Violin (Edition Peters), Bocklets och Wolfardts pianoskolor, Czernys etuder, Sonatiner av Clementi m. fl. Vid samspelning ha inövats stycken för flerstämmiga violiner, piano och orgelharmonium m. m.

12. Redogörelse angående 1) gymnastik och fäktning samt 2) lek och idrott under läsåret.

1) **Gymnastik och fäktning.**

1. Lärjungarna hava varit indelade i 4 gymnastik- och 2 fäktavdelningar. Fördelningen på de olika avdelningarna har skett klassvis. Någon särskild svagavdelning har icke funnits. Kroppsligen svagare lärjungar ha i en del enstaka fall befriats från vissa starkare rörelser.
2. Övningarna togo under höstterminen sin början den 1 september och under vårterminen den 16 januari samt avslutades under höstterminen den 20 december. Under vårterminen äro de avsedda att avslutas den 8 juni.
3. Övningarna hava under höstterminen varit inställda en dag på grund av förfall för läraren. Under vårterminen hava de icke varit inställda någon gång.
4. Övningarnas inflytande på lärjungarnas kroppsutveckling och hälsotillstånd synes hava varit gott.
5. Läroverket disponerar ännu icke någon egen gymnastiklokal. Övningarna hava därför ägt rum i härvarande folkskolas gymnastiklokal. Givetvis har avsaknaden av egen gymnastiklokal varit till men för övningarnas bedrivande, särskilt som den tillfälliga lokalen är belägen omkring 10 min. väg från läroverket, på grund varav lektionerna måst inknappas med denna tid.

2) **Lek och idrott.**

1. Under den vackra årstiden hava gymnastiklektionerna 2—3 dagar i veckan utbytts mot idrottsövningar och lek i det fria. Under vintern hava en del lektioner utbytts mot skridskoåkning och skidlöpning.
I de gymnastiska dagövningarna ha lekvarv emellanåt inlagts.
2. Under skolans fristunder har icke någon ordnad lek eller idrott anordnats.
3. För simkunnighetens befrämjande hava under gymnastiklektionerna förberedande simövningar (torrsimning) understundom inlagts i dagövningarna.
Särskilda skolbad hava icke varit anordnade.

13. Undervisning i träslöjd,

som ägt rum i Slöjd- och Tekniska Skolans lokal, har under året meddelats åt lärjungar i klasserna 1—5 fördelade på 5 grupper med 2 timmar i veckan. Antalet deltagare har såväl under höstterminen som under vårterminen varit 76.

Vid slöjdundervisningen, som bedrivits efter Nääs-metoden, har följts Nääs' nya modellserie för pedagogisk snickerislöjd omfattande 33 nummer med 45 parallellnummer, mellan vilka lärjungen själv fått välja.

Under höstterminen förfärdigades 380 och under vårterminen 342 nummer, vilka i allmänhet voro enligt Nääs-seriens mindre modeller, enär det är blott andra arbetsåret slöjdundervisningen är införd i läroverket.

Avgifter för materiel har utgått med 1,75 kr. pr termin och lärjunge. Läroverket har för verktygsslitning under arbetsåret erlagt 90 kr.

Slöjdlärarens arvode har utgått av statsmedel enl. K. Kung. den 5 nov. 1920; statsbidrag till slöjdundervisningen har i övrigt icke åtnjutits.

14. Frivilliga självstudier under sommarferierna hava icke redovisats. Ang. förslag till sådana se tillägg!

15. Under året har konfirmationsundervisning meddelats av lektor Steen åt 25 lärjungar under tiden 1 okt.—23 mars, h. t. 1 timme, v. t. 2 timmar i veckan.

B. Lärarna.

16. Redogörelse för lärarnas tjänsteåligganden under höstterminen 1922.

Rektor *E. M. Lundberg*, Fil. D.
 Matematik i L. I ..... 5 t.
 ” i R. IV ..... 6 ”
 Fysik i L. I ..... 2 ” = 13 t.
 Matematiska skripta i L. I och R. IV.

Lektor *A. G. Eliasson*, Fil. D.
 Biologi i IV ..... 1 t.
 ” i III ..... 2 ”
 ” i I ..... 1 ”
 ” i 6 ..... 2 ”
 ” i 5 b ..... 2 ”
 ” i 4 ..... 1 ”
 Kemi i R. IV ..... 2 ”
 ” i R. III ..... 2 ”
 ” i R. II ..... 2 ”
 ” i 5 a ..... 2 ”
 ” i 5 b ..... 2 ”
 Friv. labor. i kemi i 5 a ... 1 ”
 ” ” ” i 5 b .. 1 ”
 ” ” ” i R. III... 1 ” = 22 t.

Förestår biologiska och kemiska institutionerna.

Lektor *H. Steen*, T. D.
 Kristendom i IV ..... 2 t.
 ” i III ..... 2 ”
 ” i II ..... 2 ”
 ” i I ..... 2 ”
 ” i 6 ..... 2 ”
 ” i 5 a ..... 2 ”

Grekiska i L. IV ..... 7 ”
 Fil. proped. i IV ..... 1 ”
 ” i III ..... 1 ” = 21 t.
 Morgonbön 4 dagar i veckan.
 Klassföreståndare i L. IV.

Lektor *H. Armini*, Fil. D.
 Latin i L. III ..... 6 t.
 ” i L. I .. .. 6 ”
 Grekiska i L. III ..... 7 ”
 Historia i 3 a ..... 3 ” = 22 t.
 Latinska skripta i L. III.
 Klassföreståndare i L. III.

Lektor *C. F. S. Munthe*, Fil. D.
 Matematik i L. II ..... 4 t.
 ” i R. I ..... 7 ”
 Fysik i R. IV ..... 3 ”
 ” i L. III ..... 2 ”
 ” i L. II ..... 1 ”
 ” i R. I ..... 3 ”
 ” i 5 a ..... 1 ”
 ” i 5 b ..... 1 ” = 22 t.
 Matematiska skripta i L. II och R. I.
 Fysikaliska skripta i R. IV.
 Klassföreståndare i R. I.
 Förestår fysiska institutionen.

Lektor *T. H. Svartengren*, Fil. D.
 Engelska i R. IV ..... 4 t.
 ” i L. IV ..... 2 ”

Engelska i R. III.....	2 t.
„ i L. III.....	2 „
„ i R. II.....	3 „
Franska i IV.....	5 „
„ i II.....	5 „ 23 t.
Engelska skripta i R. IV, R. III och R. II.	
Klassföreståndare i R. IV.	

Vik. lektor <i>A. S. M. Welin</i> , Fil. M., pr.	
Modersmålet i IV.....	3 t.
„ i L. I.....	3 „
Historia i IV.....	3 „
„ i III.....	3 „
„ i II.....	3 „
„ i R. I.....	3 „
„ i L. I.....	3 „
Geografi i II.....	1 „ 22 t.
Svenska skripta i IV och L. I.	
Klassföreståndare i L. I.	

Adjunkt <i>K. J. F. Sjögren</i> , Fil. K.	
Matematik i 5 a.....	4 t.
„ i 5 b.....	4 „
„ i 4.....	5 „
Biologi i II.....	2 „
„ i 5 a.....	2 „
„ i 3 a.....	2 „
„ i 3 b.....	2 „
„ i 2.....	2 „
„ i 1.....	2 „
Kemi i 6.....	1 „ 26 t.
Klassföreståndare i 4.	
Läroverkets bibliotekarie.	

Adjunkt <i>H. E. Fahlstrom</i> , Fil. K.	
Matematik i L. IV.....	5 t.
„ i R. III.....	6 „
Fysik i L. IV.....	2 „
„ i R. III.....	4 „
„ 4.....	2 „
Friv. labor. i fysik i R. III... 1 „	
„ „ „ i 4.....	1 „ 21 t.
Matematiska skripta i L. IV och R. III.	
Fysikaliska skripta i R. III.	
Klassföreståndare i R. III.	

Adjunkt <i>C. B. V. Nilsson</i> , Fil. K.	
Modersmålet i II.....	2 t.
„ i 1.....	5 „
Tyska i 1.....	6 „
Engelska i 4.....	5 „
Franska i III.....	5 „
Historia i 3 b.....	3 „ 26 t.
Svenska skripta i II.	
Klassföreståndare i 1.	

Adjunkt <i>P. S. Carlsson</i> , Fil. K.	
Modersmålet i R. I.....	3 t.
„ i 6.....	2 „*
Historia i 6.....	4 „
„ i 5 b.....	3 „
„ i 4.....	3 „
Geografi i I.....	2 „
„ i 6.....	2 „
„ i 5 a.....	2 „
„ i 5 b.....	2 „
„ i 4.....	2 „ 25 t.
Svenska skripta i R. 1 och 6.	
Klassföreståndare i 5 b.	

Adjunkt <i>E. T. Varing</i> , Fil. och Teol. K.	
Kristendom i 5 b.....	2 t.
„ i 4.....	2 „
„ i 3 a.....	3 „
„ i 3 b.....	3 „
„ i 2.....	3 „
„ i 1.....	3 „
Modersmålet i 4.....	4 „
„ i 3 b.....	6 „ 26 t.
Svenska skripta i 4.	
Morgonbön 2 dagar i veckan.	
Klassföreståndare i 3 b.	

Adjunkt <i>O. Rydholm</i> , Fil. M.	
Modersmålet i 5 a.....	3 t.
„ i 5 b.....	3 „
Latin i L. IV.....	6 „
„ i L. II.....	6 „

* dessutom 1 t. gemensamt med r. R. I.

Historia i 5 a	3 t.	
„ i 2	3 „	
„ i 1	2 „	26 t.
Svenska skripta i 5 a och b.		
Latinska „ i L. IV och L. II.		
Klassföreståndare i L. II.		
Vik. adjunkt <i>K. S. Jansson</i> , Fil. M., pr.		
Tyska i IV	2 t.	
„ i III	2 „	
„ i 5 a	4 „	
Engelska i L. II	2 „	
„ i R. I	3 „	
„ i L. I	2 „*	
„ i 6	1 „	
„ i 5 a	5 „	
Franska i 5	3 „	24 t.
Tyska skripta i IV, III och 5 a.		
Engelska skripta i R. I och 6.		
Klassföreståndare i 5 a.		
Vik. adjunkt <i>K. B. Viberg</i> , Fil. M., pr.		
Matematik i L. III	4 t.	
„ i R. II	6 „	
„ i 6	5 „	
Fysik i R. II	2 „	
„ i 6	2 „	
Kemi i R. I	2 „	
Friv. labor. i fysik i R. II... 1 „		22 t.
Matem. skripta i L. III och R. II.		
Klassföreståndare i R. II.		
Extralärare <i>K. H. W. Lindholm</i> , Fil. M., pr.		
Modersmålet i 3 a	6 t.	
Tyska i R. I	2 „	
„ i L. I	2 „**	
„ i 6	1 „	
„ i 5 b	4 „	
„ i 3 a	6 „	
Engelska i 5 b	5 „	26 t.

* dessutom 3 t. gemensamt med r. R. I.

** dessutom 2 t. gemensamt med r. R. I.

Tyska skripta i I, 6 och 5 b.		
Klassföreståndare i 6.		
Rektors skrivbiträde.		
Extralärare <i>A. P. G. Rydstam</i> , Fil. M., pr.		
Modersmålet i III	3 t.	
„ i 2	5 „	
Tyska i II	2 „	
„ i 4	4 „	
„ i 3 b	6 „	
„ i 2	6 „	26 t.
Svenska skripta i III.		
Tyska „ i II och 4.		
Klassföreståndare i 2.		
Extralärare <i>S. E. Jungkvist</i> , Fil. M., pr.		
Geografi i 3 a	2 t.	
„ i 3 b	2 „	
„ i 2	2 „	
„ i 1	2 „	
Matematik i 3 a	5 „	
„ i 3 b	5 „	
„ i 2	5 „	
„ i 1	4 „	
Välskrivning i 3 a	1 „	28 t.
Klassföreståndare i 3 a.		
Teckningslärare <i>A. Kr. Edström</i> .		
Teckning	23 t.	
Välskrivning	5 „	28 t.
Musiklärare <i>E. N. Ullman</i> .		
Musikens teori och sång ...	8 t.	
Instrumentalmusik	8 „	16 t.
Gymnastiklärare <i>A. Hj. Elfman</i> .		
Pedagogisk gymnastik	16 t.	
Fäktning	4 „	20 t.
Slöjdläraren <i>A. Bergman</i> .		
Pedagogisk slöjd	10 t.	10 t.

Anm. Under vårterminen har lektor Arminis tjänstgöring bestritts av vik. lektor Dahllöf och extralär. Jungkvists tjänstgöring övertagits av extralär. Bolin.

17. Tjänstledighet har åtnjutits:

av adjunkten K. A. Rosén under hela läsåret för sjukdom,
av lektorn J. R. Brieskorn under hela läsåret för bestridande av lektorstjänstgöring vid Wiens Universitet,

av adjunkten N. A. Urelius under hela läsåret för vetenskapligt arbete,
av gymnastikläraren A. Hj. Elfman från den 1 september t. o. m. den 7 oktober samt från den 1 februari t. o. m. den 8 maj för militärkommendering,
av lektorn H. Armini under vårterminen för tjänstgöring som t. f. professor vid Göteborgs Högskola.

Semester åtnjöts av rektor E. M. Lundberg fr. o. m. den 19 juni t. o. m. den 2 augusti.

18. Förordnade hava varit:

adjunkten N. A. Urelius från den 19 juni t. o. m. den 2 augusti som vik. rektor,
fil. mag. A. S. M. Welin under hela läsåret som vikarie för lektor Brieskorn,
fil. mag. K. S. Jansson under hela läsåret som vikarie för adj. Rosén,
fil. mag. K. B. Viberg under hela läsåret som vikarie för adj. Urelius,
fil. mag. K. H. W. Lindholm och fil. mag. A. P. G. Rydstam under hela läsåret såsom extralärare,

fil. mag. S. E. Jungkvist under höstterminen som extralärare,
fil. mag. N. O. Dahllöf under vårterminen som vikarie för lektor Armini,
fil. mag. G. V. Bolin under vårterminen som extralärare,
ex. gymnastikläraren A. G. Persson från den 1 september t. o. m. den 7 oktober såsom vikarie för kapten Elfman,
gymnastikdirektören, löjtnanten Kl. J. G. Särner från den 1 februari t. o. m. den 8 maj såsom vikarie för kapten Elfman,
slöjdläraren A. Bergman under hela läsåret såsom slöjdlärare.

19. Ingen lärare har under tiden 1 maj 1922 t. o. m. 30 april 1923 avgått från eller befordrats till ordinarie tjänst vid läroverket.

20. Ingen ordinarie lärartjänst var ledig vid läroverket den 1 maj 1923.

21. —

C. Lärjungarna.

22. Lärjungarnas antal.

H ö s t t e r m i n e n							V å r t e r m i n e n								
Klasser och ringar	Närvarande lärjungar						Från- va- rande lär- jung- ar	Klasser och ringar	Närvarande lärjungar						Från- va- rande lär- jung- ar
	Real- skolan	Gymnasiet				S:ma när- va- rande			Real- skolan	Gymnasiet				S:ma när- va- rande	
		Real- linjen	utan gre- kiska	med gre- kiska	Latinlinjen					Real- linjen	utan gre- kiska	med gre- kiska	Latinlinjen		
1	19	—	—	—	—	19	—	1	18	—	—	—	—	18	—
2	32	—	—	—	—	32	—	2	30	—	—	—	—	30	—
3 a	22	—	—	—	—	22	—	3 a	22	—	—	—	—	22	—
3 b	22	—	—	—	—	22	—	3 b	22	—	—	—	—	22	—
4	36	—	—	—	—	36	—	4	36	—	—	—	—	36	—
5 a	23	—	—	—	—	23	—	5 a	22	—	—	—	—	22	—
5 b	22	—	—	—	—	22	—	5 b	22	—	—	—	—	22	—
6	4	—	—	—	—	4	—	6	3	—	—	—	—	3	—
I	—	13	21	—	—	34	—	I	—	12	21	—	—	33	—
II	—	8	15	—	—	23	—	II	—	9	15	—	—	24	—
III	—	17	6	2	—	25	—	III	—	17	6	2	—	25	—
IV	—	11	5	2	—	18	—	IV	—	11	5	1	—	17	—
Summa	180	49	47	4	—	280	—	Summa	175	49	47	3	—	274	—

23. —

24. —

25. —

26. —

**27. Antal i teckning, musik, gymnastik och fäktning deltagande lärjungar
höstterminen 1922.**

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Klasser och ringar	Antal närvarande lärjungar	Teckning			Musik		Gymnastik och fäktning	
		Antal lärjungar, som deltagit i			Antal lärjungar, som undervisats i		Antal lärjungar, som undervisats i	
		obligatorisk	friv. och därjämte obligatorisk	endast frivillig	musikens teori och sång	instrumental musik	gymnastik	fäktning
1	19	19	4	—	19	1	19	—
2	32	32	6	—	24	15	30	—
3	44	44	5	—	26	11	41	—
4	36	36	4	—	17	5	35	—
5	45	42	—	—	9	4	44	—
6	4	4	—	—	1	1	4	—
I	34	34	6	—	6	8	34	34
II	23	23	2	—	3	—	21	21
III	25	16	4	1	6	1	19	19
IV	18	15	4	—	8	1	17	—
Realskolan	180	177	19	—	96	37	173	—
Realgymnasiet ...	49	47	11	—	11	4	44	34
Latingymnasiet A.	4	—	—	1	1	—	3	1
„ B.	47	41	5	—	11	6	44	39
Summa	280	265	35	1	119	47	264	74

Antal i frivillig undervisning i läsåmnena deltagande lärjungar.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Klasser och ringar	Höstterminen 1922				Vårterminen 1923			
	Frivillig franska	Frivilliga laborationsövningar i			Frivillig franska	Frivilliga laborationsövningar i		
		fysik	kemi	biologi		fysik	kemi	biologi
Klass 4	—	36	—	—	—	36	—	—
„ 5	20	—	43	—	13	—	42	—
„ 6	—	—	—	—	—	—	—	—
Ring R. II	—	8	—	—	—	9	—	—
„ R. III	—	6	17	—	—	5	17	—
Summa	20	50	60	—	13	50	59	—

3 av de lärjungar i klass 5, som under höstterminen deltog i den frivilliga undervisningen i franska, begagnade sig av rätten till befrielse från undervisningen i teckning.

29. Tid för hemarbetet.

	Kl. 1	Kl. 2	Kl. 3	Kl. 4	Kl. 5	Kl. 6	Ring R. I	Ring L. I	Ring R. II	Ring L. II	Ring R. III	Ring L. III	Ring R. IV	Ring L. IV
Antal ämnen med hemläxor till måndag.....	—	—	—	1	1—3	2—3	3	3	4	3	3	4	4	4
Antal ämnen med hemläxor till övriga dagar.....	2	2—3	2—3	3	3—4	3—4	3—4	3—4	4—6	4—5	4—6	4—5	4—6	4—5
Överläsningstid pr vecka	4 t. 7 m.	5 t.	5 t. 18 m.	7 t. 30 m.	10 t.	21 t. 22 m.	11 t. 20 m.	13 t. 12 m.	14 t. 30 m.	14 t. 22 m.	14 t. 20 m.	17 t. 30 m.	29 t. 10 m.	26 t. 30 m.
Tid för utarbetande i hemmet av ett skriftligt arbete i														
modersmålet.....	—	—	—	2 t. 45 m.	3 t. 20 m.	3 t. 20 m.	4 t. 30 m.	4 t. 33 m.	5 t.	6 t. 22 m.	6 t.	7 t. 30 m.	9 t. 30 m.	7 t.
latin	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4 t. 45 m.	—	5 t.	—	6 t.
tyska	—	—	—	2 t. 20 m.	2 t. 35 m.	2 t. 37 m.	2 t. 40 m.	3 t. 3 m.	3 t.	4 t. 5 m.	3 t. 30 m.	3 t. 20 m.	3 t. 30 m.	3 t. 30 m.
engelska	—	—	—	—	—	2 t. 28 m.	1 t. 45 m.	—	3 t.	—	3 t. 10 m.	—	3 t. 15 m.	—
matematik.....	—	—	—	—	—	—	3 t. 25 m.	3 t. 49 m.	5 t.	4 t. 52 m.	4 t. 30 m.	7 t.	5 t. 30 m.	5 t.
fysik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4 t. 40 m.	—	6 t.	—

30. —

31. —

32. —

33. Förteckning över de lärjungar, som efter att hava genomgått läroverkets 6:te klass under kalenderåret 1922 avlagt godkänd realskolexamen.

a) under vårterminen:

Andersson, Per Artur Yngve ..... till handel;
 Andersson, Erik Åke..... " "
 Falk, David Valdemar ..... " poststaten;
 Johansson, Erik Gustaf Thornberg ..... " landstaten;
 Nordström, Olof Einar ..... " lantbruk.

b) under höstterminen:

André, Valter August A:son..... utan att dylik uppgift lämnats.

34. Förteckning över de lärjungar, som efter att hava genomgått läroverkets fjärde ring kalenderåret 1922 avlagt godkänd studentexamen.

a) under vårterminen:

Å realgymnasium:

Görander, Erik Gunnar ..... till Karolinska Institutet;
 Hellman, John Evald ..... utan att dylik uppgift lämnats;
 Larsson, Gustaf Hjalmar..... till Chalmers Tekniska Institut;
 Malmqvist, Johan David..... " Uppsala Universitet (mat. nat. fak.);
 von Matern, Torsten Georg Fredrik ... " Göteborgs handelsgymnasium;
 Scheutz, Herman Teofil ..... " Ultuna lantbruksinstitut;
 Thunberg, John Hjalmar William ..... " Karolinska Institutet;
 Wikner, Karl Wilhelm ..... " " "

Å latingymnasium A:

Antonsson, August Birger ..... till Lunds Universitet (fil. fak.);
 Hildebrand, Bror Olof Hildebrand..... " Uppsala " (jur. fak.);
 Rahm, Axel Edvard Martin P:son... .. " Göteborgs handelsgymnasium;
 Wetterlundh, Sune Charles Gustaf ..... " Lunds Universitet (jur. fak.);

Å latingymnasium B:

Asklin, Sten Erik Vilhelm ..... till Uppsala Universitet (med. fak.);
 Jonsson, Karl Herman..... utan att dylik uppgift lämnats;
 Larsson, Lars Evert ..... " " " "
 Mossberg, Tage Alfred Samuel ..... till Chalmers Tekniska Institut;
 Reuterskiöld, Bertil Lennart Casimir... .. " militäryrket.

b) under höstterminen:

Ingen.

35. Förteckning över de lärjungar, som i övrigt och utan att hava avlagt realskol- eller studentexamen under kalenderåret 1922 hava avgått från läroverket.

a) under vårterminen och därpå följande mellantermin:

Ring R. II.
Wahlin, Karl Viking Greger..... till handel;
 Kl. 6.
Granlund, Sten August..... till annat allmänt läroverk;
 Kl. 5.
Gordh, Torsten ..... till annat allmänt läroverk;
 Kl. 4.
Brandt-Zetterlund, Stig Ingemar ..... till annat allmänt läroverk;
 Kl. 2.
Johansson, Frans Åke ..... till handel.

b) under höstterminen och därpå följande mellantermin:

Ring L. III.
Biel, Arnold Evert..... till sjömansyrket;
 Ring L. II.
Bergqvist, John Bertil ..... till enskilt läroverk;
Dahlgren, Nils Gustaf ..... „ lantbruk;
 Ring R. I.
Kjellén, Gerhard Ludvig ..... till enskilt läroverk;
 Kl. 5.
Hagæus, Karl Axel Hilding ..... till fabriksrörelse;
Konradsson, Bertil Konrad ..... utan att dylik uppgift lämnats;
Magnusson, Gösta Karl Fredrik ..... till fabriksrörelse;
Stoll, Fritz Gunnar ..... „ „
 Kl. 4.
Forss, Karl Olof ..... till handel;
Johansson, Johan Elis ..... „ enskilt läroverk;
Malling, Jens Henrik Peder Arnold ... „ kommunal mellanskola;
Wassenius, Karl Torsten ..... „ handelsskola;
 Kl. 3.
Ringh, Ernst Gösta ..... till sjömansyrket;
 Kl. 2.
Hellqvist, Erik Adolf Nestor ..... till enskilda studier;
Wikström, Allan Holger Vilhelm..... utan att dylik uppgift lämnats;
 Kl. 1.
Paulsson, Sten Vilhelm Ambjörn..... till folkskola;
Thunström, Arne Fridolf ..... „ annat allmänt läroverk.

36. Under sistförflutna kalenderår hava till lärjungarna utdelats såsom:

Stipendier	Kr. 2,510:—
Premier och understöd	„ 444:70
	<u>Summa Kr. 2,954:70</u>

37. —

D. Ur skollivet.

38. Endast en mindre studieresa har under läsåret företagits, nämligen den 4 maj till Vargön för studium av därvarande pappersbruk och smältverk. Dessutom ha lärjungarna i ring III besökt röntgenavdelningen vid stadens lasarett och lärjungarna i kl. 6 och ring II stadens gasverk.

Vid slutet av föregående läsår firades "Svenska flaggans Dag" med en enkel högtidlighet å stadens torg tillsammans med barn ur folkskolan och dövstumskolan samt en avdelning av K. Västgöta regemente. Härvid förekom regementsmusik, sång samt tal av översten af Sandeberg.

Vid morgonbönen den 6 november erinrade bönförrättaren med några ord om dagens betydelse.

Den 3 november hölls ett möte med lärjungarnas föräldrar m. fl.

Vid läroverket finnas 4 lärjungeföreningar: 1) Idrottsföreningen med 37 medlemmar. 2) Gymnasistföreningen Runa, som räknar 35 medlemmar, har huvudsakligen litterär prägel och anordnar sammanträden ung. var fjortonde dag. Den har arrangerat den traditionella lussebalen vid läroverket. 3) S. S. U. H. med 11 medlemmar. 4) Scouterna med 32 medlemmar.

E. Boksamlingar och undervisningsmateriell.

39. Läroverkets bibliotek

har under tiden $\frac{1}{5}$ 1922— $\frac{30}{4}$ 1923 vunnit följande tillökning:

a) genom gåvor:

Av staten genom vederbörande ämbetsverk, genom K. Eckles. departementet eller genom K. Skolöverstyrelsen:

Sveriges officiella statistik, 21 vol. Accessionskatalog för Sveriges offentliga bibliotek, bd 36. Svensk författningssamling 1922. K. Skolöverstyrelsens berättelse. Katalog över böcker, som folk- och skolbibliotek . . . kunna erhålla i statsbidrag, h. 4. Nordisk tidskrift för bok- och biblioteksväsen, årg. 9. Samlaren 1921. Nysvenska studier 1922. Tidskrift för hembygdsvärd, årg. 2 och 3. Fauna och Flora, årg. 1922, h. 1—4. Svensk botanisk tidskrift 1922. Rosenius, Sveriges fåglar och fågelbon, h. 37—46. Skolkommissionens betänkande. Meteorologisk-hydrografiska anstaltens publikationer, 8 vol.

Av K. Vetenskapsakademien: Årsbok 1922. Arkiv för botanik, bd 17 och 18:1. Arkiv för kemi, mineralogi och geologi, bd 8:3—4. Arkiv för matematik, astronomi och fysik, bd 16:3—4 och 17:1—2. Arkiv för zoologi, bd 14:3—4 och 15:1.

Av Västgöta nation i Uppsala: 23 dissertationer, ventilerade vid Uppsala universitet samt kataloger, årsredogörelse och installationsprogram.

Av respektive förläggare: Herner, Jesu liv. Herner, Profetgestalter i Israel. Ur svenska litteraturen I, 4:e uppl. rediger. av Hj. Alving. Wessén, Isländsk litteratur. Wessén, Fornsvensk litteratur. Bokelund, Latinska stilar. Ser. C. III. Aus deutschen Klassikern, mit Kommentar von E. J. Reinius. Hjorth, Tysk grammatik, 16:e uppl. Hjorth, Förkortad tysk grammatik, 4:e uppl. Hjorth och Heumann, Tyska skrivövningar och brev, 9:e uppl. Isberg, Berlin und das Berliner Leben. Isberg, Deutsche Poesie. Lessingurval för gymnasiet högst ringar, med anmärkn. av E. Strömberg. Reinius, Deutsche Erzählungen. Ruuth, Översättningsövningar till tyska. Schiller, Die Jungfrau von Orleans, skoluppl. Schiller, Wilhelm Tell, skoluppl. Strömberg, Det tyska affärspråkets grammatik. Tiselius, Deutsche Umgangssprache. Adern, Engelska reproduktionstexter. Dahl, Kort handbok i engelsk skolkonversation. Elfstrand, In London Town. Galsworthy, The Country House, förkort. uppl. med anm. av E. Borgström. Hammarberg, Översättningsövningar till engelska för gymnasiet två första ringar. Hammarberg-Zetterström, Engelsk grammatik, 6:e uppl. Rodhe, Engelska översättningsövningar. Zachrisson, Övningsbok till engelsk nybörjarebok. Bruswitz, Fransk läsebok I. Collin, Franska dialoger. Edström, Fransk lektyr II. Erckmann-Chatrian, L'ami Fritz. George Sand, La mare au diable. Halévy, L'abbé Constantin. Labiche, Le voyage de Monsieur Perrichon. De la Brète, Mon oncle et mon curé. Schoug, Manuel français. Schoug, Livre du maitre. Schoug—Wallerstedt, Exercices écrits. Maupassant, Contes choisis. Petite bibliothèque scolaire, III et IV. Rodhe, Anmärkn. och ordförteckn. till Daudet, Berättelser i urval. Hammar, Svensk-franskt parlörlexikon. Styff, Några franska homonymer till skolbruk. Mérimée, Två berättelser. Levander, Geografi för ungdomsskolor. Meyer och Hedström, Exempel till ekvationsläran, 14:e uppl. Solander, Lärobok i stereometri. Bergholm, Lärobok i fysik för gymnasiet, 1—3. Rendahl och Söderborg, Astronomi, 2:a upp. Börjeson, Enkla kemiska försök. Wallengren, Zoologi VII. Thunberg, Personlig hälsovård.

Av resp. författare eller utgivare: Berättelser över 23:e svenska läroverkslärare-mötet. Förhandlingar och föredrag vid den nordiska kongressen för skolungdomens fysiska fostran 1921. Årsböcker i svensk undervisningshistoria, 4 vol. Gyllenhammar och Lindbohm, Handledning i brandskydd för ungdom. Norrbotten, utg. av Norrbottens läns jubileumsutställnings bestyrelse. Turistföreningens årsskrift 1922. Sveriges ridderskaps- och adelsprotokoll fr. o. m. 1719. D. 19. Nationalmusei årsbok 1921. Djurvännernas tidning. Fysisk fostran. Globen. Meddelanden från de nordiska interparlamentariska grupperna, årsbok 1922. Moderna språk. Tidskrift i gymnastik. Elfsborgs läns annonsblad. Västgöta-Dals tidning.

Av Lektor H. Svartengren: Le Braz, Au pays des pardons.

Dessutom hava erhållits årsredogörelser och kataloger från universitet, högskolor, allmänna läroverk och en del privata läroanstalter.

b) genom *inköp*:

Nordisk familjebok, bd 33 och 34. Sveriges statskalender 1923. Svenska akademiens ordbok, h. 63—66. Hellqvist, Svensk etymologisk ordbok, h. 11—16. Östergren, Nusvensk ordbok, h. 18 och 19. Sjögren, Sverige, h. 93—95. Noreen, Vårt språk, h. 31.

Svenska författare, utg. av Svenska vitterhetssamfundet, IV: 3, IX: 6, X: 1. Svensén, Svenska historien, bd 5. Tullgren och Wahlgren, Svenska insekter, h. 2 och 3. Grimberg, Svenska folkets underbara öden, bd 7 och 8. Schück, Allmän litteraturhistoria, bd 1—4. Folkskolestadgan. Undervisningsplan för rikets folkskolor. Nordin, Det stora skolförslaget. Gävle läroverkskollegii yttrande över skolkommissionens betänkande. Craddock, Självstyrelse i skolan. Den svenska psalmboken med Nya psalmer. Fredrikson, Jesu liv. Herner, Israel. Cavallin, Latinskt skollexikon. Homeri Odyssea, edidit Dindorf. Curme, A Grammar of the German Language. Estlander, Allmänna historien i berättelser, Nya tiden. Handwörterbuch der Naturwissenschaften. Brodén, Bjerrum och Strömgren, Matematiken och de exakta naturvetenskaperna under det 19:e århundradet; samt följande tidskrifter: Forum, Nordisk tidskrift för vetenskap, konst och industri, Ord och bild, Svensk tidskrift, Tiden, Pedagogisk tidskrift, Skola och samhälle, Svensk läraretidning, Tidning för Sveriges läroverk, Kristendomen och vår tid, Svensk kyrkotidning, Die neueren Sprachen, Historisk tidskrift, Ymer, Tidskrift för elementär matematik, fysik och kemi. Zeitschrift für d. physikal. u. chem. Unterricht, Hereditas.

Till **lärjungebiblioteket** hava såsom gåvor överlämnats:

Av förläggaren: Thunberg, Personlig hälsovård.

„ lärj. i klass 5 a Bror Hildebrand: Söderwall. Hypnotisören.

„ onämnd: Gadelius, Massornas sjäsliv och andlig smitta.

„ „ „ Om besatthet och talande med tungomål.

Av fonden för inköp av böcker åt mindre bemedlade lärjungar (se mom. 41 i denna redogörelse) hava följande bokinköp bekostats:

Hoppe, Tysk-svensk ordbok, 6 ex. Hoppe, Svensk-tysk ordbok, 9 ex. Lindgren, Engelsk-svensk ordbok, 1 ex. Wenström och Harlock, Svensk-engelsk ordbok, 1 ex. Berg-Hagström, Räknelära för de allm. läroverken, d. 2., 1 ex. Lindwall, Svensk läsebok för andra klassen, 1 ex. Lindwall, Svensk läsebok för tredje klassen, 1 ex. Mjöberg, Svensk läsebok, 6 ex. Diercke, Skolatlas, 5 ex. Bohlin, Zoologi, 1 ex. Pallin och Boëthius, Lärobok i allmän historia, 2 ex. Rodhe, Tysk läsebok, 1 ex. Cavallin, Latinskt skollexikon, 1 ex.

Mynt- och medaljsamlingen har under året ökats med följande gåvor:

av Svenska akademien: dess minnespenning över P. Forsskål.

av Vetenskapsakademien: „ „ „ E. J. Ljungberg.

Undervisningsmaterielen har under läsåret ökats med följande föremål:

a) genom *inköp*:

i kristendom: Religions- och missionskarta.

i historia: van Kampen, Karta över Imperium Romanum,

i geografi: Nordstedt, Karta över Europa (politisk), Reichel, Karta över Frankrike, Haack, Karta över Förenta staterna.

i matematik: 5 linjaler och 3 passare.

i fysik: 1 kombinerad volt-ampèremeter (av typ Deprez-d'Arsonval), 1 proppreostat, 0,1—11 ohm, 1 kalkspatkristall, 1 scioptikon med tillbehör, 1 kvicksilverrenningsapparat,

1 modell av brandspruta, 1 rör med kran för bestämning av mättade ångors tryck, 4 pipetter, 3 bunsenbrännare, diverse trattör, burkar, flaskor, metallträdsnät, gummislang, stativdelar, 4 kg. kvicksilver.

i kemi: diverse förbrukningsartiklar.

i teckning: ett antal modeller av porslin.

i gymnastik: 2 fotbollar, 3 mindre bollar.

b) genom *gåva*:

i biologi: av lärj. i L. III Tor Zetterström: ett svinkranium.

„ „ i 5 a Karl Klingberg: en oxsimpa i sprit.

„ „ i 3 b Per Ludvid Eneström: ett oxkranium.

Dessutom hava samlingarna av biologiska väggplanscher ökats genom några ritningar, som utförts av lärjungar i de högre klasserna.

Till samtliga givare frambäres härmed läroverkets värdsamma tack.

F. Läroverksbyggnader och inredningsmateriell.

40. Läroverket saknar fortfarande egen gymnastiklokal. Men ny sådan är f. n. genom stadens försorg under uppförande och blir färdig att tagas i bruk vid början av nästkommande hösttermin.

Toalettrum för lärarna innehållande tvättställ, urinoar m. m. har under läsåret anordnats. Det behövlige utrymmet har tagits av vaktmästarens rum. I rektors expeditionrum har ett mindre, brandfritt arkivrum inretts.

Ytterligare en dricksfontän för lärjungarna har uppsatts i nedre korridoren.

På grund av delning av ännu en klass fick vid höstterminens början ett reservrum inredas till klassrum genom anskaffande av plattform, kateder, svart tavla m. m.

I stället för det å "annexets" gård stående skjulet till förvaring av bränsle för annexets behov, vilket skjul måste rivas för den nya gymnastikbyggnadens skull, har nytt förrådsrum vunnits genom utgrävning under annexet, i omedelbar anslutning till därvarande pannrum.

Ena värmeledningsspannan i huvudbyggnaden har under året måst utbytas mot ny för en kostnad av 1,350 kronor.

Två större fotskrapor framför huvudingången till stora byggnaden ha anskaffats.

Gardiner ha inköpts dels till det nya klassrummet dels såsom ersättning för söndriga sådana.

17 dubbla ekbänkar ha helt renoverats.

Inalles 17 papperskorgar, en i varje klassrum, ha uppsatts.

G. Ekonomiska förhållanden.

41. Nedannämnda till läroverket hörande kassors ställning kalenderåret 1922.

Kassans rubrik	D e b e t				K r e d i t			
	Behållning vid årets början	Summa inkomster	Skuld vid årets slut	Summa	Skuld vid årets början	Summa utgifter	Behållning vid årets slut	Summa
Byggnadsfonden ...	27,381,30	2,781,66	—	30,162,96	—	29,003,58*	1,159,38	30,162,96
Ljus- och vedkassan	1,103,23	11,521,81	—	12,625,04	—	11,091,72	1,533,32	12,625,04
Biblioteks- och ma- terielkassan.....	7,415,84	6,027,62	—	13,443,46	—	5,612,68	7,830,78	13,443,46
Premie- o. fattigkass.	1,064,54	536,61	—	1,601,15	—	444,70	1,156,45	1,601,15
Summa	36,964,91	20,867,70	—	57,832,61	—	46,152,68	11,679,93	57,832,61

* Härav ha 25,000 kronor utgörande brandskadeersättning jämte upplupna räntor för den nedbrunna gymnastikbyggnaden inlevererats till Vänersborgs stad.

Även innevarande vårtermin har Fröken Magna Sunnerdahl till rektors förfogande ställt Ettusen kronor att utdelas som stipendier.

Till läroverkets pianofond har av direktör Ullman överlämnats kr. 269: 50, utgörande behållningen vid en av direktör Ullman anordnad konsert. Fonden uppgår f. n. till kr. 1,184,84.

Till fonden för inköp av böcker åt mindre bemedlade lärjungar ha överlämnats 54 kronor, utgörande halva nettobehållningen av en av läroverkets idrottsförening anordnad aftonunderhållning, samt av onämnda givare 20,55 kronor.

För fondens medel ha under läsåret inköpts böcker för inalles kr. 320: 80 (se mom. 39).

För samtliga dessa gåvor frambär undertecknad läroverkets varma och vörd-
samma tack.

42. Under år 1922 har åtgått för underhåll och tillökning av

- a) boksamlingarna ..... Kr. 890,02
- b) den övriga undervisningsmaterielen ..... „ 1,354,62
- c) inredningsmaterielen ..... „ 939,01

H. Examina och terminsavslutning m. m.

43. Vårterminen 1922 hade till **studentexamen** anmält sig 17 läroverkets lärjungar — 8 å realgymnasium, 5 å latingymnasium utan och 4 å latingymnasium med grekiska. I den skriftliga prövningen förklarades samtliga lärjungar berättigade till muntlig prövning.

Den *muntliga* prövningen ägde rum den 6 och 7 juni under ledning av domprosten F. I. Fähræus samt professorerna C. A. Mebius och E. Wadstein såsom censorer, i närvaro av bankdirektören U. Arvidson, kyrkoherden G. Helander, doktorn H.

Jennische, disponenten F. G. Samuelson och vattenrättsdomaren H. v. Sydow, såsom av H. H. Eforus inbjudna vittnen.

Därvid blevo samtliga lärjungar godkända.

Höstterminen 1922 anställdes icke studentexamen vid läroverket.

Innevarande vårtermin hava till studentexamen anmält sig 17 läroverkets lärjungar — 11 å realgymnasium, 5 å latingymnasium utan och 1 å latingymnasium med grekiska. I den skriftliga prövningen förklarades samtliga lärjungar berättigade till muntlig prövning. Denna är utsatt till den 28 och 29 maj.

Vårterminen 1922 hade till **realskolexamen** anmält sig 6 läroverkets lärjungar, varjämte 9 privatister hit hänvisats för examens undergående. I den skriftliga prövningen förklarades 5 läroverkets lärjungar och 8 privatister berättigade till muntlig prövning.

Muntlig prövning ägde rum 1, 2 och 3 juni i närvaro av apotekaren C. G. Bergqvist, postmästaren G. Molin och direktör E. Anderson, av stadsfullmäktige i Vänersborg utsedda vittnen.

Härvid godkändes samtliga examinander.

Höstterminen 1922 anmälde sig till realskolexamen en läroverkets lärjunge, vilken godkändes i såväl den skriftliga som muntliga prövningen. Denna senare ägde rum den 15 december samt försiggick i närvaro av apotekaren C. G. Bergqvist och direktören E. Anderson såsom vittnen.

Innevarande vårtermin hava till realskolexamen anmält sig 3 läroverkets lärjungar, varjämte 7 privatister hit hänvisats.

Av examinanderna hava samtliga läroverkets lärjungar samt 3 privatister förklarats berättigade till muntlig prövning. Denna skall taga sin början den 30 maj.

Under kalenderåret 1922 hava vid läroverket avlagts följande *fyllnadsprövningar*:

a) till *studentexamen*: i tyska 1, i engelska å realgymnasium 1, i matematik å realgymnasium 3, i fysik å realgymnasium 5, i kemi 2.

b) till *realskolexamen*: ingen.

44. *Årsavslutning* med förhör och uppvisningar kommer enligt H. H. Efori beslut att äga rum i följande ordning:

Uppvisning i sång och musik äger rum i läroverkets aula *fredagen den 8 juni kl. 6 e. m.* Uppvisning i *gymnastik* samma dag kl. 12 midd. i folkskolans gymnastiksal.

Utställning av under året utförda arbeten i *teckning* hålles i teckningssalen *fredagen den 8 juni kl. 4—6 e. m.*; utställning av utförda arbeten i *slöjd* å slöjdskolans lokal fredagen den 8 juni kl. 10—12 f. m.

Förhör i läroämnena anställes *lördagen den 9 juni kl. 1/2 10—12 f. m.*

Efter förhörens slut sker samling i aulan, då premier och stipendier utdelas och flyttningen tillkännagives, varefter ungdomen *hemförlovas*.

45. Att övervara årsavslutningen och därmed förenade förhör och uppvisningar får jag vördsamt inbjuda lärjungarnas föräldrar och målsmän, stadens fullmäktige och magistrat samt alla andra, som med välvilligt intresse omfatta läroverket och dess verksamhet.

46. *Nästa läsår börjar med allmänt upprop tisdagen den 28 nästa augusti kl. 5,30 e. m.* Hötterminen kommer att sluta den 20 påföljande december; vårterminen börjar den 9 januari och avslutas den 7 juni 1924.

Inträdes- och flyttningssökande skola anmäla sig hos rektor å hans ämbetsrum senast onsdagen den 22 augusti kl. 11—12 f. m. Prövningarna börja fredagen den 24 augusti kl. 9 f. m.

Herrar ämneslärare sammanträda fredagen den 24 augusti kl. 8,⁴⁵ f. m.

Vänersborg i Maj 1923.

Ernst Lundberg.

Tillägg.

Anvisning på för frivilliga självstudier under sommarferierna lämpliga uppgifter.

OBS.! Lärjungarna göras uppmärksamma på de möjligheter, lärjungebiblioteket numera erbjuder med avseende på svensk, tysk och engelsk skönlitteratur, litteraturhistoria, historia, filosofisk propedeutik och populära vetenskapliga arbeten.

Till femte klassen.

- Historia.* Estlander, Nyare tiden. 4,50.
Björlin, Finska kriget. 3,50.
Geografi. Fagerlund och Falk, Geografisk läsebok. I. 4,50.
Sandström, Natur och arbetsliv i svenska bygder, I o. II. 3,25 och 4,90.

Till sjätte klassen och första ringen.

- Tyska.* Hans Arnold, Fritz auf dem Lande, ed. Hjorth och Lindhagen. 0,75.
Engelska. Cooper, Den siste mohikanen. Björk och Börjesson. 2,00.
Franska. Mérimée, Colomba. Fröléen.
Historia. Montelius, Livet i Sverige under hednatiden. 2,00.
Nyström, Handelns historia. 1,25.
Geografi. Svensén, Geografiska erövringar. 2,00.
Sandström, Natur och arbetsliv i svenska bygder. I—II.
Matematik. Realskoleproblem (J. S. Hedström). 1,00.

Till andra ringen.

- Modersmålet.* Heidenstam, Karolinerna. II.
Lagerlöf, Gösta Berlings saga.
Rydberg, Singoalla.
Strindberg, Svenska öden och äventyr. 3,00.
Tyska. Gerstäcker, Das sonderbare Duell (Reclam).
Engelska. Jerome, K. Jerome, Tre män i en båt, Fahlcrantz.
Något av Galsworthy, Shaw eller Wells i övers.
Shakespeare, Köpmannen från Venedig i Hagbergs övers.
Historia. Boëthius, Historisk läsning. Forntiden och medeltiden.
Matematik. Lösning av exempel ur Möllers Algebra I och II.

Till tredje ringen.

- Kristendom.* Hj. Holmqvist, Martin Luther.
Modersmålet. Rydberg, Fribytaren på Östersjön, Singoalla.
Lagerlöf, En herrgårdssägen, Jerusalem.
Tyska. Rodhe-Abshagen, Deutsches Alltagsleben. Förcort. uppl. 0,75.
Eine Nacht im Jägerhause und andere Geschichten, ed. Rodhe. 1,25.
Henriksson, Från det moderna Tyskland. 8,00.

- Engelska.* Steffen, Engelsk litteratur i hist. framställning, bunden pris 6 kr.
 „ Ur Englands samhällsliv, Bonnier.
 Vallentin, London, Bonnier.
 Shaw, Arms & the Man, utgiven av Zachrisson.
 Stevenson, Treasure Island, utgiven av Österberg.
 Teignmouth Shore, Dickens, Bells' Miniature Series of Great Writers.
- Franska.* Anatole France, Sylvestre Bonnards brott, Björk & Börjeson.
 Nyrop, Frankrike, övers. av E. G. Sköld.
 Strindberg, Bland franska bönder.
- Historia.* O. Sjögren, Karl XI och svenska folket på hans tid.
 E. Tegnér, Svenska bilder från sextonhundratalet.
 Stavenow, Den stora engelska revolutionen.

Till fjärde ringen.

- Kristendom.* Bousset, Religionens väsen.
 Heiler, F. Katolicismen.
- Modersmålet.* Levertin, Svenska gestalter.
 Sylwan, Svensk litteratur vid adertonhundratalets mitt.
 Cederschiöld, Om svenskan som skriftspråk.
 Strindberg, Svenska öden och äventyr.
 Böök, Svenska studier.
- Latin.* Birth, Romare.
 Schück, Rom. En vandring genom seklerna.
- Grekiska.* Bergstedt, Grekisk kulturhistoria. 3,²⁵.
 Athena av M. P:son Nilsson, A. Lindskog, Hans Larsson.
- Tyska.* Suderman, Frau Sorge, ed. Alving och dessutom samma uppgifter som till tredje ringen.
- Engelska.* Stevenson, The Pavillon on the Links, ed. Rodhe and Harvey. Gleeurup.
 Något om Shakespeares dramer i Hagbergs övers., t. ex. Hamlet, En mid-sommarnattsdröm, Julius Cæsar, Köpmannen från Venedig. Gleeurups förlag, häften à 2 kr., innehållande 3 dramer.
 Stevenson, Dr. Jekyll and Mr. Hyde. ed. Urström.
 Vachell, Harrow-on-the-Hill, ed. Ageberg.
 E. Björkman, W. Shakepeare, Verdandi 173.
 Se för övrigt ring II och III.
 För allmänna språkstudier: Ljungstedt, Språket, dess liv och ursprung, Verdandi, 30; Cederschiöld, Språk i språket, Verdandi, 163, 164.
- Franska.* Anatole France, Le crime de Sylvestre Bonnard, ed. Hultenberg.
 Victor Hugo, Les Misérables, ed. Hultenberg.
 Andra arbeten av Anatole France i övers.
 Romain Rolland, Jean Christophe i övers.
 R. Steffen, Victor Hugo, Verdandi, 90.
- Historia.* E. Hildebrand, Sveriges historia intill 20:de seklet, avd. 8.
 Stavenow, Frihetstiden, Gustaf III.
 S. Clason, Gustaf IV Adolf och den europeiska krisen under Napoleon.

Filosofisk propedeutik. Larsson, H., Kunskapslivet. 2,⁵⁰.

Almqvist. Vårt tankeliv. 1,⁵⁰.

Matematik. Lösning av studentproblem.

Fysik. Lösning av studentproblem.

Ordning vid förhören den 9 juni 1923.

Klass. ring.	9, ¹⁵ — 9, ³⁰	9, ³⁰ —10	10, ¹⁰ —10, ⁴⁰	10, ⁵⁰ —11, ²⁰	11, ³⁰ —11, ⁵⁵
R. III	M o r g o n b ö n	<i>Filosofi</i> Steen	R. <i>Eng.</i> : Sv.-gren L. <i>Fr.-ska</i> : Nilsson	R. <i>Mat.</i> : Fahlström L. <i>Latin</i> : Dahllöf	R. <i>Kemi</i> : Eliasson G. <i>Gr.-ska</i> : Dahllöf L. <i>Mat.</i> : Viberg
R. II		<i>Historia</i> Welin	<i>Tyska</i> Rydstam	R. <i>Mat.</i> : Viberg L. <i>Latin</i> : Rydholm	<i>Franska</i> Svartengren
R. I		R. <i>Kemi</i> : Viberg L. <i>Fysik</i> : Lundberg	R. <i>Mod.</i> : Carlsson L. <i>Historia</i> : Welin	<i>Kristendom</i> Steen	R. <i>Mat.</i> : Munthe L. <i>Tyska</i> : Lindholm
Kl. 5 a		<i>Tyska</i> Jansson	<i>Fysik</i> Munthe	<i>Engelska</i> Jansson	<i>Kristendom</i> Steen
Kl. 5 b		<i>Matematik</i> Sjögren	<i>Tyska</i> Lindholm	<i>Biologi</i> Eliasson	<i>Historia</i> Carlsson
Kl. 4		<i>Geografi</i> Carlsson	<i>Matematik</i> Sjögren	<i>Engelska</i> Nilsson	<i>Fysik</i> Fahlström
Kl. 3 a		<i>Historia</i> Dahllöf	<i>Matematik</i> Bolin	<i>Tyska</i> Lindholm	<i>Biologi</i> Sjögren
Kl. 3 b		<i>Kristendom</i> Väring	<i>Modersmålet</i> Väring	<i>Geografi</i> Bolin	<i>Tyska</i> Rydstam
Kl. 2		<i>Modersmålet</i> Rydstam	—	<i>Kristendom</i> Väring	<i>Historia</i> Rydholm
Kl. 1	<i>Tyska</i> Nilsson	<i>Historia</i> Rydholm	—	<i>Matematik</i> Bolin	

Samtliga förhör försiggå i klassrummen.

Kl. 12 avslutning i aulan.

Med avseende på nästa läsår erinras om följande bestämmelser i gällande skolstadga angående:

a) *Inträdesfordringar.*

§ 28.

1. Ej må i allmänt läroverk som lärjunge intagas under höstterminen annan än den som, då inträde sökes, redan uppnått eller som före kalenderårets utgång uppnår nio års ålder, ej heller under vårterminen annan än den, som före utgången av närmast föregående kalenderår uppnått nämnda ålder.

2. Ej må någon, som före det kalenderår, då inträde sökes, fyllt tolv år, intagas i realskolans första klass; och iakttages beträffande intagning i realskolans övriga klasser att den med ledning av detta stadgande för varje klass beräknade åldern ej må vara överskriden. Undantag från de i detta moment givna bestämmelser må rektor efter prövning av omständigheterna och efter kollegiets hörande kunna medgiva.

3. Inträdessökande skall förete dels intyg av vederbörande prästerskap, innehållande uppgift om föräldrar, födelseort, ålder och, där så ske kan, uppförande samt anteckning därom, att han haft naturliga eller vaccinkoppor, dels ock intyg av läkare, att han icke lider av sjukdom eller lyte, som gör honom olämplig för skolarbete eller kan menligt inverka på medlärjungar. Har han förut varit i annat allmänt läroverk intagen, skall han dessutom förebriaga vederbörligt avgångsbetyg från det läroverk, han senast bevisat.

§ 29.

1. *För inträde i Realskolans första klass fordras:*

a) förmåga att tydligt och säkert läsa innantill och att med egna ord redogöra för innehållet av en uppläst enkel berättelse;

b) någon färdighet i välskrivning;

c) någon färdighet i rättskrivning;

d) kännedom om viktigare berättelser ur gamla testamentet och ur evangelierna; några psalmverser;

e) färdighet i användandet av de fyra räknesätten med hela tal, högst fysisiffiga, dock att vid multiplikation och division må i regel fordras användning endast av multiplikatorer och divisorer hämtade från talområdet 1—10; någon kännedom om sorter och någon övning i huvudräkning;

f) någon kännedom om hembygdens natur och arbetsliv ävensom om de enklaste geografiska företelserna, någon förmåga att förstå och använda karta.

4. Den, som söker *inträde i gymnasiet fjärde ring*, äger rätt till befrielse från prövning i ett eller två läroämnen, motsvarande den rätt till befrielse från viss del av undervisningen, som enl. § 8 tillkommer lärjunge å gymnasiet; skolande lärjunge, som önskar begagna sig av sådan rätt, *vid inträdet* ådagalägga, att han i de läroämnen, i vilka han önskar befrielse från prövning, äger för flyttning till tredje ringen erforderliga kunskaper.

b) *Bortval av ämnen i gymnasiets 3:dje och 4:de ringar.*

§ 8.

1. Lärjunge, som blivit flyttad till gymnasiets tredje ring, äger *efter av målsman hos rektor gjord skriftlig anmälan*, rätt att *vid läsårets början**) bortvälja ett å den stadgade timplanen förekommande läroämne eller teckning eller ock två av dessa ämnen, såvida de i högsta ringen tillsammans ej upptaga mer än sex timmar i veckan.

Härvid bör dock iakttagas, att alla lärjungar skola delta i undervisningen i modersmålet samt, med undantag för lärjungar, som tillhöra främmande trosbekännelse, i kristendom.

2. Lärjunge å realgymnasiet, som bortvalt matematik, äger rätt att efter samråd med vederbörande lärare följa undervisningen i de delar av ämnet, vilka han behöver inhämta för att kunna tillgodogöra sig undervisningen i fysik.

3. Har lärjunge vid inträdet i gymnasiets tredje ring icke eller endast till en del använt sin rätt till bortval, vare han oförhindrad att sedermera *vid läsårets början* använda denna sin rätt inom de i mom. 1 angivna gränser.

4. Önskar lärjunge åter begagna undervisningen i bortvalt ämne, skall han vid särskild anställd prövning visa sig äga härför *erforderliga* kunskaper.

Vid tillämpning av ovanstående bestämmelser bör med avseende på den verkan, bortval av ämne kan komma att utöva på blivande flyttning och studentexamen, iakttagas följande:

a) lärjunge, som i tredje ringen fullständigt begagnat sin rätt till bortval av ämne, måste för att kunna flyttas till fjärde ringen vara godkänd i *alla* återstående ämnen;

b) lärjunge skall i *den skriftliga prövningen* för studentexamen *deltaga i minst 3* av de prov, som anordnas å den bildningslinje, han tillhör, dock med skyldighet för honom att i varje fall delta i modersmålsprovet;

c) lärjunge är berättigad att å den bildningslinje, hans examen avser, undergå skriftlig prövning såväl i bortvalt ämne som i ämne, i vilket han icke önskar muntligen prövas;

d) lärjunge, som erhållit minst vitsordet *Godkänd för den svenska uppsatsen och två andra skriftliga prov*, äger att undergå muntlig prövning; dock att lärjunge å realgymnasiet, som varken i matematik eller i fysik avlagt godkänt skriftligt prov, ej må äga undergå dylik prövning, såvida icke två tredjedelar av de lärare, som under sista terminen undervisat honom i de till den muntliga prövningen hörande ämnen, anse sådant böra honom medgivas;

e) lärjunge, som endast deltagit i tre skriftliga prov och därvid erhållit minst vitsordet *Godkänd* blott för den svenska uppsatsen och ett av de båda andra proven, må det oaktat kunna förklaras berättigad att undergå muntlig prövning, såvida två tredjedelar av de lärare, som under sista terminen undervisat honom i de till den muntliga prövningen hörande ämnen, anse sådant böra honom medgivas;

f) i *den muntliga prövningen* är lärjunge skyldig att underkasta sig förhör i *kristendom och modersmålet* samt i *minst åtta av övriga läroämnena* eller i *sju av dessa*,

*) Enligt K. K. av den 3 sept. 1915 kan Kungl. Skolöverstyrelsen på särskild framställning medgiva bortval även å annan tid. Sådant framställning skall göras genom Rektor.

såvida i detta senare fall de två återstående läroämnena å timplanen tillsammans ej upptaga mer än sex veckotimmar.

g) om lärjunge i den muntliga prövningen erhållit vitsordet godkänd eller däröver i minst tio av de läroämnen, som finnes upptagna å fjärde ringens timplan, eller i *nio* av dessa ämnen, och i detta senare fall de två återstående läroämnena å timplanen tillsammans ej upptaga mer än sex veckotimmar, skall han i examen godkännas, såvida ej mer än halva antalet av censorerna finner honom böra på grund av bristande insikter och mogenhet underkännas.

